

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

z 21. septembra 2005 (*)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Obmedzujúce opatrenia namierené proti osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Káida a Talibanom – Právomoc Spoločenstva – Zmrazenie finančných prostriedkov – Základné práva – Ius cogens – Súdne preskúmanie – Žaloba o neplatnosť“

Vo veci T-315/01,

Yassin Abdullah Kadi, bydliskom v Jeddahu (Saudská Arábia), v zastúpení: D. Pannick, QC, P. Saini, barrister, G. Martin a A. Tudor, solicitors, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: M. Vitsentzatos a M. Bishop, splnomocnení zástupcovia,

a

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A. Van Solinge a C. Brown, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaným,

ktoré v konaní podporuje:

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: pôvodne J. E. Collins, neskôr R. Caudwell, splnomocnení zástupcovia, posledná uvedená za právnej pomoci S. Moore, barrister, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom bol pôvodne návrh na zrušenie jednak nariadenia Rady (ES) č. 467/2001 zo 6. marca 2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane a ktoré zrušuje nariadenie (ES) č. 337/2000 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 67, s. 1), a jednak nariadenia Komisie č. 2062/2001 z 19. októbra 2001, ktorým sa tretíkrát mení a dopĺňa nariadenie č. 467/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 277, s. 25), neskoršie návrh na zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294), v častiach týkajúcich sa žalobcu,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood, sudcovia J. Pirrung, S. Mengozzi, A. W. H. Meij a M. Vilaras,

tajomník: H. Jung,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. októbra 2003,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

- 1 Podľa článku 24 ods. 1 Charty Organizácie Spojených národov podpísanej 26. júna 1945 v San Franciscu (Spojené štáty) členovia Organizácie Spojených národov (OSN) „zverujú Bezpečnostnej rade hlavnú zodpovednosť za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti a uznávajú, že Bezpečnostná rada, plniac svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z tejto zodpovednosti, koná v ich mene“.
- 2 Podľa článku 25 Charty OSN „členovia [OSN] súhlasia, že prijímú a vykonávajú rozhodnutia Bezpečnostnej rady podľa tejto Charty“.
- 3 Podľa článku 48 ods. 2 Charty OSN rozhodnutia Bezpečnostnej rady pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti „vykonávajú členovia Organizácie Spojených národov priamo i vlastnými akciami v príslušných medzinárodných orgánoch, ktorých sú členmi“.
- 4 Podľa článku 103 Charty OSN „ak by došlo k stretu záväzkov členov Organizácie Spojených národov podľa tejto Charty s ich záväzkami podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, majú prednosť záväzky podľa tejto Charty“.
- 5 Podľa článku 11 ods. 1 EÚ:

„Únia vymedzuje a uskutočňuje spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku zahŕňajúcu všetky oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ktorej cieľom je:

 - chrániť spoločné hodnoty, základné záujmy, nezávislosť a celistvosť Únie v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov,
 - posilniť bezpečnosť Únie vo všetkých smeroch,
 - zachovať mier a posilniť medzinárodnú bezpečnosť v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov...“
- 6 Podľa článku 301 ES:

„Ak je v spoločnej pozícii alebo jednotnej akcii prijatej podľa ustanovení Zmluvy o Európskej únii týkajúcej sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovený určitý postup, aby Spoločenstvo prerušilo alebo obmedzilo čiastočne alebo úplne hospodárske vzťahy s jednou alebo viacerými tretími krajinami, Rada prijme nevyhnutné naliehavé opatrenia, Rada koná [rozhoduje – *neoficiálny preklad*] kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie.“
- 7 Článok 60 ods. 1 ES stanovuje:

„Ak sa činnosť Spoločenstva, ako ju predvída článok 301, pokladá za nevyhnutnú, môže Rada prijať potrebné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb so zreteľom na tretie krajiny [voči tretím krajinám – *neoficiálny preklad*], a to postupom vymedzeným v článku 301.“

8 Podľa článku 307 prvého odseku ES:

„Ustanovenia tejto zmluvy neovplyvnia práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých pred 1. januárom 1958 alebo pre prístupujúce štáty pred dňom ich prístupu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej.“

9 Na záver článok 308 ES stanovuje:

„V prípade, že na dosiahnutie niektorého z cieľov Spoločenstva v rámci fungovania spoločného trhu je potrebný akt Spoločenstva, a táto zmluva na to neposkytuje potrebné právomoci, prijme Rada jednomyselným rozhodnutím vhodné opatrenia na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 10 Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov (ďalej len „Bezpečnostná rada“) 15. októbra 1999 prijala rezolúciu č. 1267 (1999), ktorou okrem iného odsúdila skutočnosť, že na afgánske územie sa naďalej prijímajú niektorí teroristi a sú tu školení, ako aj že sa na tomto území naďalej pripravujú teroristické útoky, opätovne potvrdila svoje presvedčenie, že potlačenie medzinárodného terorizmu je nevyhnutné na zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, a označila za poľutovaniahodné, že Taliban ešte stále poskytuje útočisko Usámovi bin Ládinovi (Oussama ben Laden vo väčšine dokumentov francúzskeho znenia prijatých inštitúciami Spoločenstva, po anglicky Usama bin Laden, po slovensky ďalej len „Usáma bin Ládín“) a takto mu umožňuje, rovnako ako jeho spoločníkom, riadiť sieť stredísk na výcvik teroristov z nimi kontrolovaného územia a používať Afganistan ako základňu pre medzinárodné teroristické činy. V odseku 2 tejto rezolúcie Bezpečnostná rada požadovala, aby Taliban okamžite vydal príslušným orgánom menovaného Usámu bin Ládina. Na zabezpečenie splnenia tejto povinnosti odsek 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999) určil, že všetky štáty musia najmä „zmraziť“ finančné prostriedky a ďalšie finančné zdroje plynúce okrem iného buď z majetku vo vlastníctve Talibanu alebo pod jeho priamou alebo nepriamou kontrolou, alebo vo vlastníctve alebo pod kontrolou podnikov patriacich Talibanu alebo ním kontrolovaných, ako boli určené výborom zriadeným podľa článku 6 nižšie, a dbať na to, aby ani predmetné finančné prostriedky alebo ďalšie zdroje, ani iné finančné prostriedky alebo zdroje takto určené neboli sprístupnené alebo použité v prospech Talibanu alebo podniku v jeho vlastníctve, alebo ním priamo alebo nepriamo kontrolovaného podniku či už ich štátnymi príslušníkmi, alebo akoukoľvek inou osobou nachádzajúcou sa na ich území, s výnimkou konkrétnych prípadov, keď výbor z humanitárnych dôvodov vydal odchylné povolenie.“
- 11 V odseku 6 rezolúcie č. 1267 (1999) Bezpečnostná rada rozhodla o zriadení výboru Bezpečnostnej rady v súlade s článkom 28 jej dočasného rokovacieho poriadku, zloženého zo všetkých jej členov (ďalej len „výbor pre sankcie“) povereného najmä dohľadom nad uplatňovaním opatrení uložených v odseku 4 štátmi, určením finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov uvedených v spomínanom odseku 4 a preverovaním žiadostí o výnimku z opatrení uvedených v tomto odseku 4.

- 12 Rada usúdila, že na vykonanie tejto rezolúcie je nevyhnutná činnosť Spoločenstva, a prijala 15. novembra 1999 spoločnú pozíciu 1999/727/SZBP o obmedzujúcich opatreniach vo vzťahu k Talibanu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 294, s. 1). Článok 2 spoločnej pozície nariaďuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov, ktoré má Taliban v držbe v zahraničí, za podmienok určených v rezolúcii Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999).
- 13 Rada 14. februára 2000 prijala na základe článkov 60 ES a 301 ES nariadenie (ES) č. 337/2000 o zákaze letov a zmrazení finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 43, s. 1).
- 14 Bezpečnostná rada prijala 19. decembra 2000 rezolúciu č. 1333 (2000), ktorá najmä požadovala, aby sa Taliban podriadil rezolúcii č. 1267 (1999) predovšetkým tým, že prestane poskytovať útočisko a výcvik medzinárodným teroristom a ich organizáciám a vydá príslušným orgánom Usámu bin Ládina, aby mohol byť súdený. Bezpečnostná rada najmä rozhodla o posilnení zákazu letov a zmrazenia finančných prostriedkov uložených v súlade s rezolúciou č. 1267 (1999). Preto odsek 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000) stanovuje, že všetky štáty musia najmä „bezodkladne zmraziť finančné prostriedky a ďalšie finančné aktíva Usámu bin Ládina a s ním spojených fyzických a právnických osôb, ako ich určil [výbor pre sankcie], vrátane organizácie Al-Káida, a prostriedky plynúce z majetku vo vlastníctve Usámu bin Ládina alebo s ním spojených fyzických a právnických osôb, alebo pod ich priamou alebo nepriamou kontrolou, a dbať na to, aby ani predmetné finančné prostriedky alebo ďalšie zdroje, ani iné finančné prostriedky alebo zdroje neboli sprístupnené alebo priamo alebo nepriamo použité v prospech Usámu bin Ládina, jeho spoločníkov alebo akejkolvek inej právnickej osoby v ich vlastníctve alebo nimi priamo alebo nepriamo kontrolovanej, vrátane organizácie Al-Káida, či už ich štátnymi príslušníkmi alebo akoukoľvek inou osobou nachádzajúcou sa na ich území.“
- 15 Bezpečnostná rada v tom istom ustanovení poverila výbor pre sankcie vedením aktualizovaného zoznamu fyzických a právnických osôb, ktoré uvedený výbor určil ako spojené s Usámom bin Ládinom, vrátane organizácie Al-Káida na základe informácií poskytnutých štátmi a oblastnými organizáciami.
- 16 Bezpečnostná rada v odseku 23 rezolúcie č. 1333 (2000) rozhodla, že opatrenia uložené okrem iného podľa odseku 8 sa budú uplatňovať počas dvanástich mesiacov a po uplynutí tohto obdobia Bezpečnostná rada rozhodne, či sa ich uplatňovanie predĺži za rovnakých podmienok o ďalšie obdobie.
- 17 Rada usúdila, že na vykonanie tejto rezolúcie je nevyhnutná činnosť Spoločenstva a prijala 26. februára 2001 spoločnú pozíciu 2001/154/SZBP o ďalších obmedzujúcich opatreniach vo vzťahu k Talibanu a o zmene a doplnení spoločnej pozície 96/746/SZBP [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 57, s. 1). Článok 4 spoločnej pozície stanovuje:

„Finančné prostriedky a ďalšie finančné aktíva Usámu bin Ládina a s ním spojených fyzických a právnických osôb, ako ich určil [výbor pre sankcie], sa zmrazia a žiaden z prostriedkov alebo iných finančných zdrojov nebude sprístupnený ani Usámovi bin Ládinovi, ani s ním spojeným fyzickým a právnickým osobám, ako ich určil [výbor pre sankcie] v súlade s ustanoveniami [rezolúcie č. 1333 (2000)].“ [*neoficiálny preklad*]
- 18 Rada na základe článkov 60 ES a 301 ES prijala 6. marca 2001 nariadenie (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane a ktoré zrušuje nariadenie č. 337/2000 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 67, s. 1).

- 19 Článok 1 nariadenia č. 467/2001 vymedzuje pojmy „finančné prostriedky“ a „zmrazenie finančných prostriedkov“.
- 20 Podľa článku 2 nariadenia č. 467/2001:
- „1. Všetky finančné prostriedky a iné finančné zdroje vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, skupiny alebo subjektu označených [výborom pre sankcie] a uvedených v prílohe I budú zmrazené.
2. Žiadne finančné prostriedky alebo ďalšie finančné zdroje nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu označeným výborom pre sankcie proti Talibanu a uvedeným v prílohe I alebo poskytnuté v ich prospech.
3. Odseky 1 a 2 sa nepoužijú na finančné prostriedky a zdroje, na ktoré sa vzťahuje výnimka udelená výborom pre sankcie proti Talibanu. Výnimky možno získať prostredníctvom príslušných orgánov členských štátov uvedených v prílohe II.“ [*neoficiálny preklad*]
- 21 Príloha I nariadenia č. 467/2001 obsahuje zoznam fyzických a právnických osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov uložené podľa článku 2. Podľa článku 10 ods. 1 nariadenia č. 467/2001 je Komisia splnomocnená zmeniť a doplniť spomínanú prílohu I na základe rozhodnutí buď Bezpečnostnej rady, alebo výboru pre sankcie.
- 22 Výbor pre sankcie zverejnil 8. marca 2001 prvý konsolidovaný zoznam fyzických a právnických osôb, na ktoré sa má uplatniť zmrazenie finančných prostriedkov podľa rezolúcií Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000) (pozri tlačovú správu tohto výboru č. AFG/131 SC/7028 z 8. marca 2001). Odvtedy bol predmetný zoznam niekoľkokrát zmenený a doplnený. Komisia takisto prijala na základe článku 10 nariadenia č. 467/2001 niekoľko nariadení, ktorými zmenila a doplnila prílohu I predmetného nariadenia.
- 23 Výbor pre sankcie zverejnil 19. októbra 2001 nové *addendum* k zoznamu z 8. marca 2001, ktoré okrem iného obsahovalo meno tejto osoby:
- „Al-Qadi, Yasin (A. K. A. Kadi, Shaykh Yassin Abdullah; A. K. A. Kahdi, Yasin), Jeddah, Saudi Arabia.“
- 24 Komisia nariadením č. 2062/2001 z 19. októbra 2001, ktorým sa tretíkrát mení a dopĺňa nariadenie č. 467/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 277, s. 25), doplnila spolu s inými menami meno dotknutej osoby do prílohy I uvedeného nariadenia.
- 25 Bezpečnostná rada prijala 16. januára 2002 rezolúciu č. 1390 (2002) stanovujúcu opatrenia, ktoré sa majú uložiť vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám. Táto rezolúcia v podstate stanovuje v odsekoch 1 a 2 zachovanie opatrení, najmä zmrazenia finančných prostriedkov, uložených podľa odseku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999) a odseku 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000). Tieto opatrenia budú v súlade s odsekom 3 rezolúcie č. 1390 (2002) opätovne posúdené Bezpečnostnou radou po uplynutí dvanástich mesiacov od ich prijatia, pričom po uplynutí uvedeného obdobia Bezpečnostná rada môže rozhodnúť o ich zachovaní alebo o ich zdokonalení.
- 26 Rada usúdila, že na vykonanie tejto rezolúcie je nevyhnutná činnosť Spoločenstva a prijala 27. mája 2002 spoločnú pozíciu 2002/402/SZBP o obmedzujúcich opatreniach vo vzťahu

k Usámovi bin Ládínovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným fyzickým osobám, skupinám, podnikom alebo právnickým osobám a o zrušení spoločných pozícií 96/746, 1999/727, 2001/154 a 2001/771/SZBP [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 139, s. 4). Článok 3 spoločnej pozície stanovuje najmä zotrvanie zmrazenia finančných prostriedkov a iného finančného majetku alebo ekonomických zdrojov fyzických osôb, skupín, podnikov a právnických osôb uvedených v zozname vypracovanom výborom pre sankcie v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999) a č. 1333 (2000).

- 27 Rada na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES prijala 27. mája 2002 nariadenie (ES) č. 881/2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládínom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294).
- 28 Podľa odôvodnenia č. 4 tohto nariadenia opatrenia stanovené okrem iného rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) „spadajú do pôsobnosti zmluvy, a preto, najmä s cieľom zabrániť narušeniu príslušnosti [*hospodárskej súťaže – neoficiálny preklad*], je pre vykonanie príslušných rozhodnutí Bezpečnostnej rady, pokiaľ ide o územie spoločenstva, potrebné prijať právne predpisy spoločenstva“.
- 29 Článok 1 nariadenia č. 881/2002 vymedzuje pojmy „finančné prostriedky“ a „zmrazenie finančných prostriedkov“ v podstate rovnako ako článok 1 nariadenia č. 467/2001.
- 30 Podľa článku 2 nariadenia č. 881/2002:
- „1. Všetky finančné prostriedky patriace, vo vlastníctve alebo v držbe fyzickej alebo právnickej osoby, skupiny alebo subjektu označených výborom pre sankcie a uvedených v prílohe I budú zmrazené.
2. Žiadne finančné prostriedky nebudú priamo ani nepriamo sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu, označených výborom pre sankcie a uvedených v prílohe I, alebo [poskytnuté] v ich prospech.
3. Žiadne ekonomické zdroje nebudú... sprístupnené fyzickej alebo právnickej osobe, skupine alebo subjektu, označených výborom pre sankcie a uvedených v prílohe I, alebo [poskytnuté] v ich prospech tak, aby bolo tejto osobe, skupine alebo subjektu umožnené získať finančné prostriedky, tovar alebo služby.“
- 31 Príloha I nariadenia č. 881/2002 obsahuje zoznam fyzických a právnických osôb a skupín, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov uložené podľa článku 2. Tento zoznam obsahuje okrem iného meno tejto fyzickej osoby: „Al-Qadi, Yasin (alias KADI, Shaykh Yassin Abdullah; alias KAHDI, Yasin), Jeddah, Saudská Arábia“.
- 32 Bezpečnostná rada prijala 20. decembra 2002 rezolúciu č. 1452 (2002) smerujúcu k uľahčeniu dodržiavania povinností v oblasti boja proti terorizmu. Odsek 1 rezolúcie stanovuje určitý počet výnimiek a odchýlok zo zmrazenia finančných prostriedkov a iných ekonomických zdrojov uloženého podľa rezolúcií č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002), ktoré môžu štáty povoliť z humanitárnych dôvodov so súhlasom výboru pre sankcie.
- 33 Bezpečnostná rada prijala 17. januára 2003 rezolúciu č. 1455 (2003), ktorej cieľom je zdokonalenie uplatňovania opatrení uložených podľa odseku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999), odseku 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000) a odsekov 1 a 2 rezolúcie č. 1390 (2002). Tieto opatrenia budú podľa odseku 2 rezolúcie č. 1455 (2003) opätovne zdokonalené po uplynutí dvanástich mesiacov alebo aj skôr, ak to bude potrebné.

34 Rada usúdila, že na vykonanie rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1452 (2002) je nevyhnutná činnosť Spoločenstva a prijala 27. februára 2003 spoločnú pozíciu 2003/140/SZBP o výnimkách z obmedzujúcich opatrení uložených spoločnou pozíciou 2002/402 [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES L 53, s. 62). Článok 1 spoločnej pozície stanovuje, že Európske spoločenstvo zohľadní pri uplatňovaní opatrení uvedených v článku 3 spoločnej pozície 2002/402 výnimky povolené rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1452 (2002).

35 Rada prijala 27. marca 2003 nariadenie (ES) č. 561/2003, ktorým sa mení a dopĺňa, pokiaľ ide o výnimky zo zmrazenia finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, nariadenie č. 881/2002 (Ú. v. ES L 82, s. 1; Mim. vyd. 18/002, s. 91). V odôvodnení č. 4 tohto nariadenia Rada uvádza, že s ohľadom na rezolúciu č. 1452 (2002) je potrebné upraviť opatrenia uložené Spoločenstvom.

36 Podľa článku 1 nariadenia č. 561/2003:

„Do nariadenia č. 881/2002 sa vkladá tento článok...:

„Článok 2a

1. Článok 2 sa nevzťahuje na finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje, ak:

a) ktorýkoľvek z príslušných orgánov uvedených v prílohe II rozhodol na základe žiadosti podanej zainteresovanou fyzickou alebo právnickou osobou, že tieto finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sú:

i) potrebné na krytie základných výdavkov, vrátane platieb za potraviny, nájom alebo hypotéku, lieky a lekárske ošetrovanie, dane, poisťné a poplatky za verejné služby;

ii) určené výlučne na platbu primeraných poplatkov odborníkom a úhradu výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s poskytnutím právnych služieb;

iii) určené výlučne na platbu poplatkov alebo poplatkov za služby za bežné vedenie alebo spravovanie zmrazených finančných prostriedkov alebo zmrazených hospodárskych zdrojov; alebo

iv) potrebné na mimoriadne výdavky a

b) takéto rozhodnutie bolo oznámené výboru pre sankcie a

c) i) v prípade rozhodnutia podľa písm. a) bodov i), ii) alebo iii) výbor pre sankcie nenamietal voči rozhodnutiu do 48 hodín od jeho oznámenia; alebo

ii) v prípade rozhodnutia podľa písm. a) bod iv) výbor pre sankcie schválil rozhodnutie.

2. Každý, kto chce využiť ustanovenia uvedené v ods. 1, sa obráti so svojou žiadosťou na relevantný príslušný orgán členského štátu uvedený v prílohe II.

Príslušný orgán uvedený v prílohe II okamžite písomne oznámi osobe, ktorá podala žiadosť, ako aj každej inej fyzickej alebo právnickej osobe alebo subjektu, o ktorom mu je známe, že je priamo dotknutý, či bolo žiadosti vyhovie.

Príslušný orgán informuje aj ostatné členské štáty, či sa vyhovie žiadosti o takúto výnimku.

3. Finančné prostriedky, ktoré uvoľnilo a previedlo Spoločenstvo za účelom úhrady výdavkov, alebo ktoré boli uznané na základe tohto článku, nepodliehajú ďalším obmedzujúcim opatreniam podľa článku 2.

...“

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 37 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 18. decembra 2001, zapísaným pod číslom T-315/01, podal Yassin Abdullah Kadi žalobu podľa článku 230 ES proti Rade a Komisii, ktorou navrhuje, aby Súd prvého stupňa:
- zrušil nariadenia č. 2062/2001 a č. 467/2001 v častiach týkajúcich sa žalobcu,
 - zaviazal Radu a/alebo Komisiu na náhradu trov konania.
- 38 Rada a Komisia vo svojich vyjadreniach k žalobe podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa Radou 20. februára 2002 a Komisiou 21. februára 2002 navrhujú, aby Súd prvého stupňa:
- zamietol žalobu,
 - zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.
- 39 Kancelária Súdu prvého stupňa listom z 13. júna 2002 vyzvala účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky vo vzťahu k dôsledkom vyplývajúcim zo zrušenia nariadenia č. 467/2001 a jeho nahradenia nariadením č. 881/2002.
- 40 Žalobca podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 28. júna 2002, ktoré tvorilo prílohu jeho pripomienok, rozšíril svoje pôvodné návrhy a žalobné dôvody o nariadenie č. 881/2002 (ďalej len „napadnuté nariadenie“) v časti, v ktorej sa ho týka.
- 41 Rada vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 28. júna 2002 vyhlásila, že nenamieta proti tomuto rozšíreniu pôvodných návrhov a žalobných dôvodov.
- 42 Komisia vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 1. júla 2002 tvrdí, že pôvodná žaloba musí byť odmietnutá ako neprípustná v časti týkajúcej sa nariadenia č. 467/2001, keďže podmienky upravené najmä vo štvrtom a v piatom odseku článku 230 ES nie sú splnené. Podľa tejto inštitúcie pôvodný návrh na zrušenie tohto nariadenia sa môže chápať iba ako námietka nezákonnosti podľa článku 241 ES. Pôvodnú žalobu treba teda chápať tak, že je namierená hlavne proti nariadeniu č. 2062/2001 a iba subsidiárne proti nariadeniu č. 467/2001. Komisia však v záujme riadneho výkonu spravodlivosti a vzhľadom na hospodárnosť konania a so zreteľom na okolnosť, že právne účinky nariadenia č. 2062/2001 majú dosah na napadnuté nariadenie, vyhlasuje, že nenamieta proti tomu, aby žalobca zmenil a doplnil svoje procesné úkony tak, aby do nich zahrnul aj posledné uvedené nariadenie.
- 43 Komisia okrem toho žiada Súd prvého stupňa, aby vyslovil podľa článku 113 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, že žaloba proti nariadeniu č. 2062/2001 sa stala bezpredmetnou, a teda nie je dôvod rozhodnúť vo vzťahu k tomuto nariadeniu, keďže toto nariadenie už nemá právne účinky v dôsledku zrušenia nariadenia č. 467/2001 a jeho nahradenia napadnutým nariadením. V tejto súvislosti sa Komisia odvoláva na rozsudok Súdneho dvora z 5. októbra 1988, Technintorg/Komisia a Rada (294/86 a 77/87, Zb.

s. 6077), a na uznesenie Súdu prvého stupňa z 13. júna 1997, TEAM a Kolprojekt/Komisia (T-13/96, Zb. s. II-983).

- 44 Komisia navyše žiada podľa článku 115 ods. 1 a článku 116 ods. 6 rokovacieho poriadku o zmenu jej postavenia v konaní na vedľajšieho účastníka konania, ktorý v konaní podporuje návrhy Rady, pričom trvá na svojom návrhu zaviazať žalobcu na náhradu jej trov konania vzniknutých v dôsledku toho, že žalobca spochybňoval nariadenie č. 2062/2001.
- 45 Predseda prvej komory Súdu prvého stupňa uznesením z 10. septembra 2002 povolil podľa článku 116 ods. 6 rokovacieho poriadku vstup Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska do konania ako vedľajšieho účastníka, ktorý podporuje návrhy žalovaných.
- 46 Keďže od začiatku nového súdneho roka, to znamená od 1. októbra 2002, sa zmenilo zloženie komôr Súdu prvého stupňa a sudca spravodajca sa stal členom druhej komory, tejto komore bola pridelená aj prejednávaná vec.
- 47 Po vypočutí účastníkov konania Súd prvého stupňa postúpil vec podľa článku 51 rokovacieho poriadku päťčlennej komore.
- 48 Súd prvého stupňa (druhá rozšírená komora) rozhodol na základe správy sudcu spravodajcu o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania uvedených v článku 64 rokovacieho poriadku písomne položil niekoľko otázok Rade a Komisii, ktoré na ne odpovedali v stanovenej lehote.
- 49 Predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa uznesením z 18. septembra 2003 spojil v súlade s článkom 50 rokovacieho poriadku prejednávanú vec s vecou T-306/01, Aden a i./Rada a Komisia, na spoločné konanie na účely ústnej časti konania.
- 50 Žalobca listom z 8. októbra 2003 požiadal Súd prvého stupňa, aby vložil do spisu Terrorism (United Nations Measures) Order 2001 [britské uznesenie z roku 2001 o terorizme (opatrenia Organizácie Spojených národov)]. Komisia listom s tým istým dátumom 8. október 2003 požiadala Súd prvého stupňa, aby vložil do spisu „smernice upravujúce činnosť [výboru pre sankcie]“ prijaté výborom 7. novembra 2002 a zmenené a doplnené 10. apríla 2003. Predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa vyhovel týmto žiadostiam rozhodnutím z 9. októbra 2003.
- 51 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky položené Súdom prvého stupňa boli vypočuté na pojednávaní 14. októbra 2003.

O procesných dôsledkoch vyplývajúcich z prijatia napadnutého nariadenia

- 52 Účastníci konania uznávajú, že žalobca má právo prispôbiť svoje návrhy a žalobné dôvody tak, aby smerovali k zrušeniu napadnutého nariadenia, ktorým sa zrušilo a nahradilo nariadenie č. 467/2001, zmenené a doplnené nariadením č. 2062/2001. Žalobca sa podaním do kancelárie Súdu prvého stupňa z 28. júna 2002 skutočne vyjadril, že prispôbuje v tomto zmysle svoje pôvodné návrhy a žalobné dôvody.
- 53 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ak je rozhodnutie v priebehu konania nahradené iným rozhodnutím, ktoré má ten istý predmet, toto rozhodnutie treba považovať za novú skutočnosť, ktorá umožňuje žalobcovi prispôbiť svoje návrhy a žalobné dôvody. Požadovať od žalobcu, aby podal novú žalobu, by totiž bolo v rozpore s riadnym výkonom spravodlivosti a s požiadavkou hospodárnosti konania. Okrem toho by bolo nespravodlivé,

keby dotknutá inštitúcia mohla na obranu voči výhradám uvedeným v žalobe predloženej súdu Spoločenstva proti určitému rozhodnutiu prispôbiť napadnuté rozhodnutie alebo ho nahradiť iným a odvolávať sa v priebehu súdneho konania na túto zmenu alebo nahradenie tak, aby druhý účastník konania nemal možnosť rozšíriť svoje pôvodné návrhy a žalobné dôvody na neskoršie rozhodnutie alebo predložiť ďalšie návrhy a žalobné dôvody proti tomuto rozhodnutiu (rozsudky Súdneho dvora z 3. marca 1982, Alpha Steel/Komisia, 14/81, Zb. s. 749, bod 8; z 29. septembra 1987, Fabrique de fer de Charleroi a Dillinger Hüttenwerke/Komisia, 351/85 a 360/85, Zb. s. 3639, bod 11, a zo 14. júla 1988, Stahlwerke Peine-Salzgitter/Komisia, 103/85, Zb. s. 4131, body 11 a 12; rozsudok Súdu prvého stupňa z 3. februára 2000, CCRE/Komisia, T-46/98 a T-151/98, Zb. s. II-167, bod 33).

- 54 Táto judikatúra je uplatniteľná aj za predpokladu, že sa nariadenie, ktoré sa priamo a osobne týka fyzickej alebo právnickej osoby, nahradí v priebehu súdneho konania nariadením s tým istým predmetom.
- 55 Keďže tento predpoklad vo všetkých bodoch zodpovedá prejednávanej veci, je potrebné vyhovieť žiadosti žalobcu, aby sa jeho žaloba považovala za návrh na zrušenie napadnutého nariadenia v časti týkajúcej sa žalobcu, a umožniť účastníkom konania upraviť ich návrhy, dôvody a tvrdenia vo svetle tejto novej skutočnosti.
- 56 Za týchto okolností je potrebné usúdiť, že pôvodný návrh žalobcu týkajúci sa čiastočného zrušenia nariadenia č. 467/2001 sa stal bezpredmetným z dôvodu zrušenia tohto nariadenia napadnutým nariadením. Nie je teda potrebné rozhodnúť o tomto návrhu a ani o námietke neprípustnosti predloženej Komisiou (pozri bod 42 vyššie). Rovnako nie je potrebné rozhodnúť o návrhu na čiastočné zrušenie nariadenia č. 2062/2001, keďže sa tento návrh tiež stal bezpredmetným.
- 57 Z vyššie uvedeného vyplýva, že už nie je potrebné rozhodnúť o žalobe v časti, v ktorej smeruje proti Komisii. Za okolností prejednávanej veci však zásada riadneho výkonu spravodlivosti a požiadavka hospodárnosti konania, o ktorú sa opiera judikatúra citovaná v bode 53 vyššie, tiež odôvodňujú, aby boli zohľadnené návrhy, dôvody a tvrdenia Komisie upravené tak, ako je uvedené v bode 55 vyššie, bez toho, aby bolo potrebné povoliť tejto inštitúcii formálne nanovo vstúpiť do konania podľa článku 115 ods. 1 a článku 116 ods. 6 rokovacieho poriadku ako vedľajšiemu účastníkovi konania, ktorý podporuje návrhy Rady.
- 58 So zreteľom na vyššie uvedené je potrebné posudzovať túto žalobu tak, že smeruje iba proti Rade, ktorú v konaní podporuje Komisia a Spojené kráľovstvo, a že jej jediným predmetom je návrh na zrušenie napadnutého nariadenia v časti týkajúcej sa žalobcu.

O podstate sporu

1. Úvodné poznámky

- 59 Žalobca na podporu svojich návrhov uvádza v žalobe tri dôvody na zrušenie založené na porušení jeho základných práv. Prvý dôvod je založený na porušení práva byť vypočutý, druhý na porušení práva na ochranu vlastníckeho práva k majetku a zásady proporcionality a tretí na porušení práva na účinnú súdnu kontrolu.
- 60 Žalobca vo svojej replike uviedol štvrtý dôvod založený na nedostatku právomoci a na zneužití právomoci, keďže žalované inštitúcie prijali nariadenia č. 467/2001 a č. 2062/2001 na základe článkov 60 ES a 301 ES, pričom tieto ustanovenia umožňujú Spoločenstvu prerušiť alebo obmedziť hospodárske vzťahy s tretími krajinami, ale neumožňujú zmraziť finančné aktíva fyzických alebo právnických osôb. Po zrušení nariadenia č. 467/2001 a jeho

nahradení napadnutým nariadením prijatým na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES, žalobca vo svojich písomných pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 28. júna 2002 vyhlásil, že tento nový dôvod berie späť.

- 61 Súd prvého stupňa sa však rozhodol i bez návrhu preskúmať otázku, či mala Rada právomoc prijať napadnuté nariadenie na právnom základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES. Dôvod založený na nedostatku právomoci pôvodcu napadnutého aktu totiž predstavuje verejný záujem (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Lagrange vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Súdneho dvora z 15. júla 1964, Holandsko/Vysoký úrad, 66/63, Zb. s. 1047, 1086), a teda môže byť preskúmaný súdom Spoločenstva i bez návrhu (rozsudky Súdneho dvora zo 17. decembra 1959, Société des fonderies de Pont-à-Mousson/Vysoký úrad, 14/59, Zb. s. 445, 473; z 10. mája 1960, Nemecko/Vysoký úrad, 19/58, Zb. s. 469, 488; z 30. septembra 1982, Amylum/Rada, 108/81, Zb. s. 3107, bod 28, a z 13. júla 2000, Salzgitter/Komisia, C-210/98 P, Zb. s. I-5843, bod 56; rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. februára 1992, BASF a i./Komisia, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 a T-104/89, Zb. s. II-315, bod 31, a z 24. septembra 1996, Marx Esser a Del Amo Martinez/Parlament, T-182/94, Zb. VS s. I-A-411 a II-1197, bod 44).
- 62 Keďže ani Rada, ani Komisia nemali možnosť vyjadriť sa k tejto otázke v priebehu písomnej časti konania, Súd prvého stupňa ich vyzval v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, aby tak urobili písomne (pozri bod 48 vyššie). Uvedené inštitúcie odpovedali na žiadosť Súdu prvého stupňa v lehote, ktorú im na tento účel stanovil. Okrem toho, žalobca v priebehu pojednávania opätovne spochybnil právomoc Rady prijať napadnuté nariadenie na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES. Spojené kráľovstvo sa k tejto otázke tiež vyjadrilo na pojednávaní.
- 63 Súd prvého stupňa rozhodol, že sa najprv vyjadrí k dôvodu prejednávanému bez návrhu, ktorý je založený na nedostatku právomoci Rady prijať napadnuté nariadenie. Súd prvého stupňa sa potom vysloví k trom dôvodom založeným na porušení základných práv žalobcu tak, že ich prejednávanie zlučí.

2. O dôvode založenom na nedostatku právomoci Rady prijať napadnuté nariadenie

Otázky Súdu prvého stupňa a odpovede účastníkov konania

- 64 Súd prvého stupňa vo svojich písomných otázkach Rade a Komisii pripomenul, že v stanovisku č. 2/94 z 28. marca 1996 (Zb. s. I-1759, body 29 až 30) Súdny dvor spresnil, že článok 235 Zmluvy ES (teraz článok 308 ES) umožňuje kompenzovať nedostatok právomoci v prípade, že osobitné ustanovenia Zmluvy výslovne alebo implicitne nezverujú inštitúciám Spoločenstva právomoc prijať akt a ak je táto právomoc potrebná na to, aby Spoločenstvo mohlo vykonávať svoju úlohu na dosiahnutie niektorého z cieľov stanovených v Zmluve. Keďže toto ustanovenie je súčasťou inštitucionálneho systému založeného na zásade pridelených právomocí, nemôže predstavovať základ pre rozšírenie oblasti právomoci Spoločenstva nad všeobecný rámec vyplývajúci z ustanovení Zmluvy ako celku a osobitne z ustanovení, ktoré vymedzujú ciele a činnosti Spoločenstva. Toto ustanovenie nemôže slúžiť ako základ pre prijatie ustanovení, ktoré by v podstate viedli svojimi dôsledkami k zmene a doplneniu Zmluvy a vymkli by sa tak z rámca konania, ktoré je ustanovené na tento účel. Súd prvého stupňa vo svetle tohto stanoviska osobitne vyzval Radu a Komisiu, aby uviedli, ktoré ciele Spoločenstva stanovené Zmluvou chceli dosiahnuť prostredníctvom ustanovení napadnutého nariadenia.
- 65 Rada v podstate odpovedala, že cieľom týchto ustanovení je hospodárske a finančné donútenie, ktoré je podľa Rady upravené Zmluvou ES.

- 66 V tejto súvislosti Rada uvádza, že ciele Spoločenstva nie sú vymedzené iba v článku 3 ES, ale môžu tiež vyplývať z osobitných ustanovení.
- 67 Rozhodujúcou skutočnosťou v tejto súvislosti je, že od revízie vyplývajúcej z Maastrichtskej zmluvy článku 60 ES a 301 ES vymedzujú úlohy a činnosti Spoločenstva v oblasti hospodárskych a finančných sankcií a predstavujú právny základ pre výslovný prechod právomocí na Spoločenstvo v záujme ich uskutočnenia. Tieto právomoci sú výslovne spojené, resp. podliehajú prijatiu aktu na základe ustanovení Zmluvy EÚ týkajúcich sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP). Jedným z cieľov SZBP je podľa článku 11 ods. 1 tretej zářazky EÚ „zachovať mier a posilniť medzinárodnú bezpečnosť v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov“.
- 68 Malo by sa pripustiť, že hospodárske a finančné donútenie z politických dôvodov, *a fortiori* pri uplatňovaní záväzného rozhodnutia Bezpečnostnej rady, predstavuje výslovný a oprávnený cieľ Zmluvy ES spojený so Zmluvou EÚ, aj keď je tento cieľ len okrajový a nepriamo súvisí s hlavnými cieľmi Zmluvy ES, predovšetkým s tými, ktoré sa týkajú voľného pohybu kapitálu [článok 3 ods. 1 písm. c) ES] a založenia systému, ktorý nenaruša hospodársku súťaž [článok 3 ods. 1 písm. g) ES].
- 69 V prejednávanej veci bol článok 308 ES zahrnutý ako právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia na doplnenie základu poskytnutého článkami 60 ES a 301 ES tak, aby bolo možné prijať opatrenia nielen voči tretím krajinám, ale aj voči osobám a neštátnym subjektom, ktoré nemusia byť nevyhnutne spojené s vládou alebo režimom týchto krajín, v prípade, keď Zmluva ES neupravuje právomoci nevyhnutné na tento účel.
- 70 Týmto spôsobom sa Spoločenstvu umožnilo prispôbiť sa vývoju medzinárodnej praxe, ktorá teraz pozostáva z prijímania „rozumných sankcií“ namierených proti osobám, ktoré predstavujú hrozbu pre medzinárodnú bezpečnosť, namiesto sankcií namierených proti nevinnému obyvateľstvu.
- 71 Rada tvrdí, že podmienky, za akých odkázala v prejednávanej veci na článok 308 ES, sa nelíšia od podmienok, za akých bolo toto ustanovenie v minulosti použité na uskutočnenie cieľov Zmluvy ES v rámci fungovania vnútorného trhu bez toho, aby uvedená Zmluva upravovala nevyhnutné právomoci na tento účel. V tejto súvislosti uvádza:
- v oblasti sociálnej politiky niekoľko smerníc, ktoré na základe článku 235 Zmluvy ES, niekedy doplnenom článkom 100 Zmluvy ES (teraz článok 94 ES), rozšírili zásadu rovnosti odmeňovania pracovníkov mužského a ženského pohlavia, ako ju upravuje článok 119 Zmluvy ES (články 117 až 120 Zmluvy ES nahradili články 136 ES až 143 ES), tak, že z nej vytvorili všeobecnú zásadu rovnosti zaobchádzania vo všetkých oblastiach, kde ešte môže prípadne existovať diskriminácia, a tak, aby z nej mali prospech samostatne zárobkovo činné osoby vrátane poľnohospodárskeho odvetvia, zvlášť smernicu Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Ú. v. ES L 39, s. 40; Mim. 05/001, s. 187), smernicu Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 1979, s. 24; Mim. vyd. 05/001, s. 215), smernicu Rady 86/378/EHS z 24. júla 1986 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v zamestnaneckých systémoch sociálneho zabezpečenia (Ú. v. ES L 225, s. 40; Mim. vyd. 05/001, s. 327) a smernicu Rady 86/613/EHS z 11. decembra 1986 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby

vrátane činnosti v poľnohospodárstve a o ochrane samostatne zárobkovo činných žien počas tehotenstva a materstva (Ú. v. ES L 359, s. 56; Mim. vyd. 05/001, s. 330),

- v oblasti voľného pohybu osôb niekoľko aktov, ktoré na základe článku 235 Zmluvy ES a článku 51 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 42 ES) rozšírili na samostatne zárobkovo činné osoby, ich rodinných príslušníkov a študentov práva uznané zamestnaným pracovníkom, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, zvlášť nariadenie Rady (EHS) č. 1390/81 z 12. mája 1981 o rozšírení pôsobnosti nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, na samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodiny (Ú. v. ES L 143, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 222),
- nedávne nariadenie Rady (ES) č. 1035/97 z 2. júna 1997, ktorým sa zriaďuje Európske stredisko pre monitorovanie rasizmu a xenofóbie (Ú. v. ES L 151, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 416), prijaté na základe článku 213 Zmluvy ES (teraz článok 284 ES) a článku 235 Zmluvy ES.

72 Súdny dvor vraj uznal zákonnosť tejto praxe (rozsudok z 5. decembra 1989, Delbar, C-114/88, Zb. s. 4067).

73 Navyše zákonodarca Spoločenstva v oblasti sankcií už v minulosti použil ako právny základ článok 235 Zmluvy ES. V tejto súvislosti Rada vysvetľuje, že pred doplnením článkov 301 ES a 60 ES do Zmluvy ES, niekoľko nariadení Rady o uložení obchodných sankcií sa zakladalo na článku 113 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 133 ES) [pozri napríklad nariadenie Rady (EHS) č. 596/82 z 15. marca 1982, ktorým sa mení a dopĺňa systém dovozu niektorých výrobkov pochádzajúcich zo Sovietskeho zväzu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 72, s. 15), nariadenie Rady (EHS) č. 877/82 zo 16. apríla 1982 o zákaze dovozu akýchkoľvek výrobkov pochádzajúcich z Argentíny [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 102, s. 1) a nariadenie Rady (EHS) č. 3302/86 z 27. októbra 1986 o zákaze dovozu zlatých mincí pochádzajúcich z Juhoafrickej republiky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 305, s. 11)]. Pokiaľ však tieto opatrenia prekročovali pôsobnosť spoločnej obchodnej politiky alebo pokiaľ sa týkali fyzických a právnických osôb usadených v Spoločenstve, boli založené na článku 235 Zmluvy ES. Uvedené platí najmä v prípade nariadenia Rady (EHS) č. 3541/92 zo 7. decembra 1992, ktorým sa zakazuje uspokojovanie nárokov Iraku, pokiaľ ide o zmluvy a transakcie, ktorých plnenie bolo dotknuté Rezolúciou Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 661 (1990) a súvisiacimi rezolúciami (Ú. v. ES L 361, s. 1; Mim. vyd. 11/018, s. 222), ktorého článok 2 stanovuje, že „je zakázané uspokojiť nárok alebo vykonať akýkoľvek krok s cieľom uspokojenia nároku uplatneného... akoukoľvek fyzickou osobou alebo subjektom konajúcim priamo alebo nepriamo v mene jednej alebo viacerých fyzických osôb alebo subjektov v Iraku alebo v ich prospech“.

74 V odpovedi na rovnaké písomné otázky Súdu prvého stupňa Komisia uvádza, že vykonanie sankcií uložených Bezpečnostnou radou môže úplne alebo čiastočne patriť do pôsobnosti Zmluvy ES, či už v zmysle spoločnej obchodnej politiky, alebo v zmysle vnútorného trhu.

75 V prejednávanej veci Komisia tvrdí, odkazujúc na odôvodnenie č. 4 napadnutého nariadenia, že predmetné opatrenia sú nevyhnutné na zabezpečenie jednotného uplatnenia a výkladu obmedzení voľného pohybu kapitálu vykonaných v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady na to, aby sa chránil voľný pohyb kapitálu v Spoločenstve a aby sa predišlo narušeniu hospodárskej súťaže.

76 Okrem toho Komisia usudzuje, že ochrana medzinárodnej bezpečnosti tak vnútri, ako aj mimo Únie sa musí považovať za súčasť všeobecného rámca ustanovení Zmluvy ES. V tejto súvislosti Komisia odkazuje jednak na články 3 EÚ a 11 EÚ a jednak na preambulu Zmluvy

ES, v ktorej zmluvné strany potvrdili „solidaritu, ktorá spája Európu a zámorské krajiny... v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov“, a vyhlásili, že sú rozhodnuté „... zachovať a posilniť mier a slobodu“. Komisia z uvedeného vyvodzuje „všeobecný cieľ stanovený Spoločenstvu chrániť mier a slobodu“, ktorý je konkrétne základom pre články 60 ES a 301 ES, pričom tieto články sú zároveň osobitným prejavom právomoci Spoločenstva v oblasti úpravy vnútorných a vonkajších pohybov kapitálu.

- 77 Keďže ustanovenia hlavy III kapitoly 4 Zmluvy ES o pohybe kapitálu nestanovujú žiadnu osobitnú právomoc Spoločenstva, článok 308 ES bol uznaný v prejednávanej veci ako doplňujúci právny základ na to, aby sa zabezpečilo, že Spoločenstvo môže uložiť predmetné obmedzenia, najmä vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, v súlade so spoločnou pozíciou prijatou Radou.
- 78 Na pojednávaní Spojené kráľovstvo opísalo cieľ Spoločenstva sledovaný prijatím napadnutého nariadenia ako jednotné uplatnenie povinností v rámci Spoločenstva vyplývajúcich z obmedzení pohybu kapitálu uložených členským štátom Bezpečnostnou radou.
- 79 Spojené kráľovstvo podčiarkuje, že vytvorenie vnútorného trhu v oblasti pohybu kapitálu je jedným z cieľov Spoločenstva uvedených v článku 3 ES. Považuje jednotné uplatnenie obmedzení voľného pohybu kapitálu na trhu za základný aspekt vytvorenia vnútorného trhu.
- 80 Podľa Spojeného kráľovstva, ak by vykonanie predmetných rezolúcií Bezpečnostnej rady nebolo predmetom opatrení prijatých na úrovni Spoločenstva, vzniklo by nebezpečenstvo rozdielneho uplatňovania v jednotlivých členských štátoch zmrazenia aktív. Ak by členské štáty individuálne vykonali tieto rezolúcie, nevyhnutne by sa objavili rozdiely vo výklade rozsahu povinností, ktoré sú im uložené, a vznikli by tak rozdiely v oblasti voľného pohybu kapitálu medzi jednotlivými členskými štátmi, z čoho by vyplynulo nebezpečenstvo narušenia hospodárskej súťaže.
- 81 Okrem toho Spojené kráľovstvo tvrdí, že opatrenia spočívajúce v zmrazení finančných prostriedkov fyzických alebo právnických osôb s cieľom prerušiť ekonomické vzťahy skôr s medzinárodnými teroristickými organizáciami ako s tretími krajinami sa nemôžu chápať tak, že rozširujú „oblasť právomoci Spoločenstva nad všeobecný rámec vyplývajúci z ustanovení zmluvy“, ako je to uvedené v stanovisku č. 2/94, už citovanom v bode 64 vyššie. V súlade s rámcom Zmluvy má Spoločenstvo právomoc prijímať opatrenia upravujúce pohyb kapitálu, a to prijímaním opatrení vo vzťahu k fyzickým alebo právnickým osobám. Ak je teda pravdou, že opatrenia upravujúce pohyby kapitálu fyzických a právnických osôb s cieľom prerušiť ekonomické vzťahy s medzinárodnými teroristickými organizáciami patria do oblasti, v rámci ktorej Zmluva ES nezverila inštitúciám osobitné právomoci, a zároveň, ak je tiež pravdou, že tieto opatrenia si vyžadujú odkaz na článok 308 ES, tieto opatrenia sa nemôžu považovať za prekračujúce všeobecný rámec Zmluvy.
- 82 Spojené kráľovstvo tvrdí, že za okolností prejednávanej veci sa odkaz na článok 308 ES nelíši od použitia tohto ustanovenia v prípadoch, okrem iného v oblasti sociálnej politiky, keď tento článok slúžil na dosiahnutie iných cieľov Spoločenstva, ak Zmluva neposkytovala presný právny základ (pozri bod 71 vyššie).
- 83 Počas pojednávania žalobca spochybnil právomoc Rady prijať napadnuté nariadenie na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES.

- 84 V prejednávanej veci sa na jednej strane nemožno odvolávať na články 60 ES a 301 ES, keďže napadnuté nariadenie nestanovuje prijatie opatrení vo vzťahu k tretím krajinám, ale k fyzickým a právnickým osobám.
- 85 Na druhej strane nemožno odkazovať na článok 308 ES, keďže nie je cieľom napadnutého nariadenia dosiahnuť určitý cieľ Zmluvy ES, ale iba dosiahnuť ciele v oblasti SZBP, ktorá patrí do pôsobnosti Zmluvy. Zvlášť zmrazenie aktív dotknutých osôb nemá žiadnu reálnu a skutočnú spojitosť s cieľom „zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže“ uvedeným v odôvodnení č. 4 napadnutého nariadenia (rozsudok Súdneho dvora z 5. októbra 2000, Nemecko/Parlament a Rada, C-376/98, Zb. s. I-8419, body 84 a 85).
- 86 V tejto súvislosti žalobca osobitne uvádza, že na to, aby mohlo Spoločenstvo prijať toto opatrenie na základe článku 308 ES, nestačí, aby opatrenie spočívalo v dosiahnutí cieľa Zmluvy EÚ. Súdny dvor preto v stanovisku č. 2/94, už citovanom v bode 64 vyššie, rozhodol, že toto ustanovenie neumožňuje pristúpenie Spoločenstva k Európskemu dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (EDLP), aj keď je cieľ dodržiavania ľudských práv výslovne uvedený v Zmluve EÚ. Žalobca vyzýva Súd prvého stupňa, aby zamietol široký výklad článku 308 ES predložený Radou a Komisiou, ktorého dôsledkom by podľa neho bolo, že toto ustanovenie by malo neohraničenú pôsobnosť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 87 Na rozdiel od nariadenia č. 467/2001 sú právnym základom napadnutého nariadenia nielen články 60 ES a 301 ES, ale aj článok 308 ES. Týmto odráža vývoj medzinárodnej situácie, do ktorej sa postupne vpísali sankcie vyhlásené Bezpečnostnou radou a vykonané Spoločenstvom.
- 88 Rezolúcia Bezpečnostnej rady č. 1333 (2000) prijatá v rámci krokov podniknutých na účely potlačenia medzinárodného terorizmu chápaného ako to najpodstatnejšie pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti (pozri jej siedme odôvodnenie), osobitne smerovala proti režimu Talibanu, ktorý v tom čase ovládal väčšiu časť afgánskeho územia a poskytoval útočisko a podporu tak Usámovi bin Ládinovi, ako aj s ním spojeným osobám.
- 89 Tento výslovne stanovený vzťah medzi územím a vládny režimom tretej krajiny viedol Radu k úsudku, že nariadenie č. 467/2001 môže mať ako právny základ články 60 ES a 301 ES. Tento úsudok musí byť potvrdený, keďže nič v znení týchto ustanovení neumožňuje vylúčiť prijatie obmedzujúcich opatrení namierených priamo proti osobám alebo organizáciám, ak je skutočne cieľom týchto opatrení úplné alebo čiastočné obmedzenie hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami.
- 90 Ako správne podčiarkla Rada, opatrenia stanovené nariadením č. 467/2001 patria k takzvaným „rozumným sankciám“ (smart sanctions), ktoré sa objavili v praxi OSN v priebehu 90. rokov. Tieto sankcie nahrádzajú klasické opatrenia všeobecného hospodárskeho embarga určitej krajiny presnejšie zameranými a selektívnejšími opatreniami tak, aby sa obmedzilo utrpenie civilného obyvateľstva príslušnej krajiny a zároveň, aby sa dotknutému režimu a jeho vodcom uložili skutočné sankcie. Prax inštitúcií Spoločenstva sa vyvíjala rovnakým smerom, keďže Rada postupne usúdila, že články 60 ES a 301 ES jej umožňujú prijať obmedzujúce opatrenia namierené proti fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré fyzicky ovládajú časť územia tretej krajiny, a proti fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré skutočne riadia vládny aparát tretej krajiny, ako aj proti s nimi spojeným fyzickým a právnickým osobám, ktoré ich ekonomicky podporujú.
- 91 Tento výklad, ktorý nie je v rozpore so znením článkov 60 ES a 301 ES, je odôvodnený tak úvahami o efektívnosti, ako aj obavami humanitárnej povahy.

- 92 Rezolúcia Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) bola prijatá 16. januára 2002 po páde režimu Talibanu v dôsledku vojenského zásahu medzinárodnej koalície v Afganistane prebiehajúceho od októbra 2001. Teda aj keď sa výslovne týka Talibanu, nesmeruje už proti ich zvrhnutému režimu, ale skôr priamo proti Usámovi bin Ládinovi, sieti Al-Káida, ako aj proti s nimi spojeným fyzickým a právnickým osobám.
- 93 V priebehu pojednávania Rada výslovne uznala absenciu prinajmenšom vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, ktoré sa v tom čase nenachádzali v Afganistane, akéhokoľvek vzťahu medzi sankciami, ktoré majú byť prijaté podľa tejto rezolúcie, a územím alebo vládny režimom tretej krajiny, túto absenciu Komisia zaznamenala 6. marca 2002 v bode 2 odôvodnenia návrhu nariadenia Rady, ktorý bol základom napadnutého nariadenia [dokument KOM (2002) 117, konečné znenie].
- 94 Keďže tento vzťah chýbal, Rada a Komisia usúdili, že články 60 ES a 301 ES ako také nepredstavujú dostatočný právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia. Tieto úvahy musia byť potvrdené.
- 95 Článok 60 ods. 1 ES totiž stanovuje, že Rada môže spôsobom upraveným v článku 301 ES prijať „voči tretej krajine“ potrebné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb. Článok 301 ES výslovne stanovuje možnosť postupu Spoločenstva smerujúceho k prerušeniu alebo k úplnému alebo čiastočnému obmedzeniu hospodárskych vzťahov „s jednou alebo viacerými tretími krajinami“.
- 96 Skutočnosť, že tieto ustanovenia umožňujú prijatie „rozumných sankcií“ nielen voči tretím krajinám ako takým, ale aj voči vodcom tretej krajiny a s nimi spojeným fyzickým a právnickým osobám alebo voči fyzickým a právnickým osobám, ktoré tieto vodcovia priamo alebo nepriamo ovládajú (pozri body 89 až 91 vyššie), však neumožňuje usudzovať, že tieto fyzické a právnické osoby môžu byť predmetom sankcií, ak predmetný vládny režim tretej krajiny zanikol. Za takýchto okolností už totiž neexistuje dostatočný vzťah medzi týmito fyzickými alebo právnickými osobami a treťou krajinou.
- 97 Z uvedeného v každom prípade vyplýva, že články 60 ES a 301 ES ako také nepredstavujú dostatočný právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia.
- 98 Okrem toho v rozpore so stanoviskom Komisie uvedeným v návrhu nariadenia Rady, ktorý bol základom napadnutého nariadenia (pozri bod 93 vyššie), Rada usúdila, že článok 308 ES ako taký tiež nepredstavuje primeraný právny základ pre prijatie uvedeného nariadenia. Tieto úvahy musia byť tiež potvrdené.
- 99 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry (rozsudok Súdneho dvora z 26. marca 1987, Komisia/Rada, 45/86, Zb. s. 1493, bod 13), zo samotného znenia článku 308 ES vyplýva, že použitie tohto článku ako právneho základu aktu je odôvodnené iba vtedy, ak žiadne iné ustanovenie Zmluvy neposkytuje inštitúciám Spoločenstva právomoc potrebnú na prijatie tohto aktu. V takom prípade článok 308 ES umožňuje inštitúciám konať s cieľom dosiahnuť niektorý z cieľov Spoločenstva napriek neexistencii ustanovenia poskytujúceho inštitúciám právomoc takto konať.
- 100 Vo vzťahu k prvej podmienke uplatnenia článku 308 ES je preukázané, že žiadne z ustanovení Zmluvy ES nestanovuje prijímanie opatrení takej povahy, ako majú opatrenia stanovené v napadnutom nariadení týkajúce sa boja proti medzinárodnému terorizmu a osobitne ukladania hospodárskych a finančných sankcií, akými sú zmrazenie finančných prostriedkov, namierených proti fyzickým a právnickým osobám podozrivým z jeho financovania bez toho, aby bol stanovený akýkoľvek vzťah s územím alebo vládny režimom niektorej tretej krajiny. Táto prvá podmienka je teda v prejednávanej veci splnená.

- 101 Aby bola v prejednávanej veci splnená druhá podmienka uplatnenia článku 308 ES, je v súlade s judikatúrou citovanou v bode 99 vyššie potrebné, aby sa boj proti medzinárodnému terorizmu a osobitne ukladanie fyzickým a právnickým osobám podozrivým z jeho financovania hospodárskych a finančných sankcií, ku ktorým patrí zmrazenie finančných prostriedkov, mohli spájať s niektorým z cieľov stanovených Zmluvou Spoločenstvu.
- 102 Najmä preambula napadnutého nariadenia je osobitne stručná vo vzťahu k tejto otázke. Nanajvýš Rada uviedla v odôvodnení č. 4 tohto nariadenia, že opatrenia potrebné podľa rezolúcie č. 1390 (2002) spoločnej pozície 2002/402 „spadajú do pôsobnosti zmluvy“ a že je potrebné prijať právnu úpravu Spoločenstva „najmä s cieľom zabrániť narušeniu príslušnosti [hospodárskej súťaže – *neoficiálny preklad*]“.
- 103 Čo sa týka deklarovanej zásady, podľa ktorej sporné opatrenia „spadajú do pôsobnosti zmluvy“, je naopak nevyhnutné hneď na úvod uviesť, že sporné opatrenia sa nejavia byť spôsobilé na dosiahnutie ktoréhokoľvek cieľa Zmluvy výslovne stanoveného článkami 2 ES a 3 ES.
- 104 Osobitne na rozdiel od niektorých opatrení voči určitým fyzickým a právnickým osobám usadeným v Spoločenstve prijatých nariadením č. 3541/92, ktoré uvádza Rada na podporu svojho stanoviska (pozri bod 73 vyššie), opatrenia upravené napadnutým nariadením nemôžu byť povolené na základe odkazu na cieľ spočívajúci vo vytvorení spoločnej obchodnej politiky [článok 3 ods. 1 písm. b) ES], v rámci ktorého už bolo vyslovené, že Spoločenstvo má právomoc na základe článku 133 ES prijať opatrenia v podobe obchodného embarga, ak v prejednávanej veci nie sú sporné hospodárske vzťahy medzi Spoločenstvom a treťou krajinou.
- 105 Čo sa týka cieľa spočívajúceho vo vytvorení systému, ktorý zabezpečí, že nebude skreslená hospodárska súťaž v rámci vnútorného trhu [článok 3 ods. 1 písm. g) ES], tvrdenie týkajúce sa nebezpečenstva narušenia hospodárskej súťaže, ktorému podľa svojej preambuly chce napadnuté nariadenie predísť, nie je presvedčivé.
- 106 Pravidlá hospodárskej súťaže Zmluvy ES sa týkajú podnikov a členských štátov, keď porušujú konkurenčnú rovnosť medzi podnikmi (pozri vo vzťahu k článku 87 ES rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, Zb. s. 709, bod 26, a vo vzťahu k článku 81 ES rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 1984, Hydrotherm, 170/83, Zb. s. 2999, bod 11).
- 107 Na jednej strane v prejednávanej veci sa netvrdí, že fyzické a právnické osoby uvedené v napadnutom nariadení sú v ňom chápané ako podniky v zmysle pravidiel hospodárskej súťaže Zmluvy ES.
- 108 Na druhej strane nie je uvedené žiadne vysvetlenie, ktoré by umožnilo pochopiť, ako by vykonanie na úrovni Spoločenstva a jeho členských štátov osobitných obmedzujúcich opatrení prijatých rezolúciou Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002) voči určitým fyzickým a právnickým osobám narušilo hospodársku súťaž medzi podnikmi.
- 109 Vyššie uvedené úvahy nie sú spochybnené vzťahom vytvoreným tak Komisiou v jej písomnej odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa, ako aj Spojeným kráľovstvom na pojednávaní, medzi cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 písm. g) ES a cieľom spočívajúcim vo vytvorení vnútorného trhu, pre ktorý je predovšetkým charakteristické odstránenie prekážok voľného pohybu kapitálu medzi členskými štátmi [článok 3 ods. 1 písm. c) ES] (pozri najmä body 75 a 78 až 80 vyššie).

- 110 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že Spoločenstvo nemá žiadnu výslovnú právomoc ukladať obmedzenia vo vzťahu k voľnému pohybu kapitálu a platieb. Naproti tomu, článok 58 ES pripúšťa, že členské štáty prijímajú opatrenia s takýmto účinkom, ak to je a zostane odôvodnené na dosiahnutie cieľov upravených týmto článkom a najmä z dôvodov verejného záujmu a bezpečnosti (pozri analogicky s článkom 30 ES rozsudok Súdneho dvora zo 4. októbra 1991, Richardt, C-367/89, Zb. s. I-4621, bod 19 a tam citovanú judikatúru). Pojem verejná bezpečnosť zahŕňa tak vnútornú, ako aj vonkajšiu bezpečnosť štátu, takže členské štáty majú v zásade právo prijať na základe článku 58 ods. 1 písm. b) ES opatrenia takej povahy, akú majú opatrenia upravené napadnutým nariadením. Ak sú tieto opatrenia v súlade s článkom 58 ods. 3 ES a nepresahujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, sú zlučiteľné so systémom voľného pohybu kapitálu a platieb a so systémom hospodárskej súťaže zriadenými Zmluvou ES.
- 111 Treba dodať, že ak by postačovalo jednoduché konštatovanie o nebezpečenstve vzniku rozdielov medzi vnútroštátnymi právnymi úpravami a o abstraktnom nebezpečenstve vzniku prekážok voľného pohybu kapitálu alebo narušenia hospodárskej súťaže, ktorá by z nich vyplynula, na odôvodnenie použitia článku 308 ES v spojení s článkom 3 ods. 1 písm. c) a g) ES ako právneho základu napadnutého nariadenia, nielenže by ustanovenia kapitoly 3 hlavy VI Zmluvy ES boli pozbavené svojho potrebného účinku, ale aj súdna kontrola rešpektovania právneho základu by mohla byť pozbavená svojej efektívnosti. Súd Spoločenstva by teda nemohol vykonávať svoju úlohu, ktorá mu prináleží podľa článku 220 ES, ktorou je zaručenie dodržiavania práva pri výklade a uplatňovaní tejto Zmluvy (pozri v tomto zmysle vo vzťahu k článku 100a Zmluvy ES, zmenený, teraz článok 95 ES, rozsudok Nemecko/Parlament a Rada, už citovaný v bode 85 vyššie, body 84, 85 a 106 až 108 a tam citovanú judikatúru).
- 112 V každom prípade prvky posúdenia predložené Súdu prvého stupňa neumožňujú usúdiť, že napadnuté nariadenie skutočne prispieva k tomu, aby sa predišlo nebezpečenstvu vzniku prekážok voľného pohybu kapitálu a podstatnému narušeniu hospodárskej súťaže.
- 113 Súd prvého stupňa osobitne usudzuje v rozpore s tvrdeniami Komisie a Spojeného kráľovstva, že vykonanie sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady skôr členskými štátmi ako Spoločenstvom nie je spôsobilé vyvolať predpokladané a skutočné nebezpečenstvo rozdielneho uplatňovania zmrazenia finančných prostriedkov jednotlivými členskými štátmi. Na jednej strane tieto rezolúcie obsahujú jasné, presné a detailné definície a pravidlá, ktoré nenechávajú takmer žiaden priestor možnému výkladu. A na druhej strane význam opatrení, ktorých prijatie vyžaduje vykonanie týchto rezolúcií, sa nejaví byť takej povahy, aby sa bolo treba obávať tohto nebezpečenstva.
- 114 Za týchto okolností nemôžu byť sporné opatrenia povolené v prejednávanej veci na základe cieľa stanoveného v článku 3 ods. 1 písm. c) a g) ES.
- 115 Okrem toho jednotlivé príklady použitia doplnujúceho právneho základu podľa článku 308 ES, ktoré uviedla Rada (pozri body 71 a 73 vyššie), tiež nie sú relevantné v prejednávanej veci. Na jednej strane totiž z týchto príkladov nevyplýva, že v predmetných prípadoch neboli splnené podmienky použitia článku 308 ES, osobitne podmienka týkajúca sa dosiahnutia niektorého cieľa Spoločenstva. Na druhej strane právne akty sporné v týchto prípadoch neboli v tejto súvislosti spochybnené pred Súdnym dvorom ani vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Delbar, už citovaným v bode 72 vyššie. V každom prípade podľa ustálenej judikatúry obyčajná prax Rady sa nemôže odchýliť od pravidiel Zmluvy a nemôže teda vytvoriť precedens, ktorý by zaväzoval inštitúcie Spoločenstva pri výbere správneho právneho základu (rozsudok Súdneho dvora z 23. februára 1988, Spojené kráľovstvo/Rada,

68/86, Zb. s. 855, bod 24, a stanovisko Súdneho dvora č. 1/94 z 15. novembra 1994, Zb. s. I-5267, bod 52).

- 116 Z vyššie uvedeného ako celku vyplýva, že boj proti medzinárodnému terorizmu a osobitne ukládanie ekonomických a finančných sankcií, ku ktorým patrí zmrazenie finančných prostriedkov, fyzickým a právnickým osobám podozrivým z jeho financovania sa nemôže spájať so žiadnym z cieľov, ktoré články 2 ES a 3 ES výslovne stanovujú Spoločenstvu.
- 117 Okrem cieľov Zmluvy výslovne uvedených v článkoch 2 ES a 3 ES Komisia uviedla vo svojej písomnej odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa aj všeobecnejší cieľ Spoločenstva, ktorý v prejednávanej veci mal odôvodniť použitie článku 308 ES ako právneho základu. Komisia takto z preambuly Zmluvy ES vyvodila „všeobecný cieľ stanovený Spoločenstvu chrániť [medzinárodný] mier a slobodu“ (pozri bod 76 vyššie). Táto téza nemôže byť prijatá.
- 118 V rozpore s tvrdeniami Komisie totiž z preambuly Zmluvy ES v žiadnom prípade nevyplýva, že táto Zmluva sleduje širší cieľ ochrany medzinárodného mieru a bezpečnosti. Aj keď je nepochybné, že prvoradým cieľom tejto Zmluvy je ukončenie dávnych konfliktov medzi európskymi národmi prostredníctvom vytvorenia „stále užšej únie“ medzi nimi, neodkazuje sa pritom v žiadnom prípade na uskutočnenie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Táto patrí výlučne k cieľom Zmluvy EÚ, ktoré smerujú, ako to podčiarkuje jej preambula, k prekročeniu „novej úrovne procesu európskej integrácie, ktorá sa začala založením Európskych spoločenstiev“.
- 119 Aj keď možno tvrdiť, že tento cieľ Únie má ovplyvňovať činnosť Spoločenstva v oblasti jeho vlastných právomocí, ku ktorým patrí spoločná obchodná politika, nepostačuje však na to, aby bol základom pre prijatie opatrení na základe článku 308 ES, najmä v oblastiach, v ktorých sú právomoci Spoločenstva okrajové a taxatívne vypočítané Zmluvou.
- 120 Na záver sa nezdá možné vykladať článok 308 ES tak, že vo všeobecnosti povoľuje inštitúciám použiť toto ustanovenie v záujme dosiahnutia niektorého z cieľov Zmluvy EÚ. Súd prvého stupňa najmä usudzuje, že koexistencia Únie a Spoločenstva v podobe integrovaných, ale líšiacich sa právnych poriadkov, ako aj ústavná štruktúra pilierov, ktorú si želali autori v súčasnosti platných zmlúv, nepovoľuje ani inštitúciám, ani členským štátom použiť „flexibilné ustanovenie“ článku 308 ES na to, aby obišli absenciu právomoci Spoločenstva potrebnú na dosiahnutie niektorého cieľa Únie. Inak rozhodnúť o tejto otázke by v poslednom rade znamenalo, že toto ustanovenie sa stane uplatniteľné na všetky opatrenia patriace do pôsobnosti SZBP a policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach (SVZ) tak, aby Spoločenstvo mohlo vždy konať v záujme dosiahnutia cieľov svojich politík. Takýto výsledok by pozbavil mnohé ustanovenia Zmluvy EÚ ich pôsobnosti a bol by nekoherentný vo vzťahu k vytvoreniu vlastných prostriedkov SZBP (spoločné stratégie, jednotné akcie, spoločné pozície) a SVZ (spoločné pozície, rozhodnutia, rámcové rozhodnutia).
- 121 Treba skonštatovať, že tak ako články 60 ES a 301 ES vnímané samostatne, ani článok 308 ES nepredstavuje sám osebe dostatočný právny základ pre prijatie napadnutého nariadenia.
- 122 Tak v odôvodneniach napadnutého nariadenia, ako aj vo svojej písomnej odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa Rada však uviedla, že článok 308 ES použitý v spojení s článkami 60 ES a 301 ES jej dáva právomoc prijať nariadenie Spoločenstva zamerané na boj proti financovaniu medzinárodného terorizmu uskutočňovaný Úniou a jej členskými štátmi na základe SZBP, z ktorého na tieto účely vyplýva ukládanie ekonomických a finančných sankcií fyzickým alebo právnickým osobám bez toho, aby bol stanovený

akýkoľvek vzťah s územím alebo vládny režim tretej krajiny. Tieto úvahy stoja za to, aby boli prijaté.

- 123 V tomto kontexte je totiž potrebné zohľadniť osobitne ustanovený mostík v čase revízie vyplývajúcej z Maastrichtskej zmluvy medzi činnosťami Spoločenstva týkajúcimi sa ekonomických sankcií podľa článkov 60 ES a 301 ES a cieľmi Zmluvy EÚ v oblasti vonkajších vzťahov.
- 124 Skutočne treba konštatovať, že články 60 ES a 301 ES sú veľmi špecifickými ustanoveniami Zmluvy ES, keďže výslovne predvídajú, že činnosť Spoločenstva môže byť potrebná na dosiahnutie nie niektorého z cieľov Spoločenstva, ako ich stanovuje Zmluva ES, ale niektorého z cieľov osobitne určených Úniou článkom 2 EÚ, ktorý sa týka uskutočňovania spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
- 125 V rámci článkov 60 ES a 301 ES je činnosť Spoločenstva v skutočnosti činnosťou Únie uskutočňovanou na základe piliera Spoločenstva po tom, ako Rada na základe SZBP prijme spoločnú pozíciu alebo jednotnú akciu.
- 126 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podľa článku 3 EÚ Únia disponuje jedinečným inštitucionálnym rámcom, ktorý zabezpečuje koherentnosť a kontinuitu činností na dosiahnutie jej cieľov tak, aby sa rešpektovalo a rozvíjalo *acquis communautaire*. Únia dbá najmä o to, aby bola koherentná jej vonkajšia činnosť ako celok v rámci jej politik v oblasti vonkajších vzťahov, bezpečnosti, hospodárstva a rozvoja. Rada a Komisia sú zodpovedné za zaručenie tejto koherentnosti a na tento účel spolupracujú. Každá v rámci svojich právomocí zabezpečuje uskutočnenie týchto politik.
- 127 Tak, ako sa môže ukázať, že právomoci upravené v Zmluve ES nie sú dostatočné na to, aby umožnili inštitúciám konať v záujme dosiahnutia niektorého cieľa Spoločenstva v rámci fungovania vnútorného trhu, tak sa môže ukázať, že aj právomoc uložiť ekonomické a finančné sankcie upravené v článkoch 60 ES a 301 ES, konkrétne prerušenie alebo čiastočné alebo úplne obmedzenie hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami predovšetkým vo vzťahu k pohybu kapitálu a platieb, nie je dostatočná na to, aby umožnila inštitúciám dosiahnuť cieľ SZBP patriaci do pôsobnosti Zmluvy EÚ so zreteľom, na ktorý boli tieto ustanovenia osobitne vložené do Zmluvy ES.
- 128 Treba teda pripustiť, že v osobitnom kontexte upravenom článkami 60 ES a 301 ES použitie doplnujúceho právneho základu článku 308 ES je odôvodnené v mene koherentnosti uvedenej v článku 3 EÚ, ak tieto ustanovenia neposkytujú inštitúciám Spoločenstva potrebné právomoci v oblasti ekonomických a finančných sankcií tak, aby mohli konať v záujme cieľa sledovaného Úniou a jej členskými štátmi na základe SZBS.
- 129 Je teda možné, že spoločná pozícia alebo jednotná akcia prijaté na základe SZBP požadujú, aby Spoločenstvo prijalo opatrenia v podobe ekonomických a finančných sankcií, ktoré presahujú rámec výslovne upravený článkami 60 ES a 301 ES, pozostávajúcich v prerušení alebo čiastočnom alebo úplnom prerušení hospodárskych vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami, predovšetkým vo vzťahu k pohybu kapitálu a služieb.
- 130 Za tohto predpokladu kumulované použitie článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES umožňuje dosiahnuť v oblasti ekonomických a finančných sankcií cieľ sledovaný Úniou a členskými štátmi v rámci SZBP tak, ako je vyjadrený v spoločnej pozícii alebo jednotnej akcii, bez ohľadu na to, že neexistuje výslovné pridelenie právomoci Spoločenstvu vo vzťahu k ekonomickým a finančným sankciám namiereným proti fyzickým a právnickým osobám, ktoré nemajú žiaden dostatočný vzťah s určitou treťou krajinou.

- 131 V tomto prípade boj proti medzinárodnému terorizmu a jeho financovaniu nepochybne patrí k cieľom Únie v rámci SZBP, ako sú definované článkom 11 EÚ, aj keď sa tento boj netýka určitých tretích krajín alebo ich vodcov.
- 132 Okrem toho nie je spochybnené, že Rada v rámci tohto boja jednohlasne prijala spoločnú pozíciu 2002/402, a že táto pozícia nariaďuje Spoločenstvu uložiť ekonomické a finančné sankcie fyzickým a právnickým osobám podozrivým z financovania medzinárodného terorizmu bez toho, aby navyše stanovila akýkoľvek vzťah s územím alebo vládny režimom tretej krajiny.
- 133 V tomto kontexte použitie článku 308 ES na doplnenie právomoci zverenej Spoločenstvu článkami 60 ES a 301 ES ukladať ekonomické a finančné sankcie je odôvodnené skutočnosťou, že v súčasnom svete sa štáty už nemôžu považovať za jediný zdroj hrozieb pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Tak ako medzinárodnému spoločenstvu, ani Únii a jej pilieru Spoločenstva nemožno brániť, aby sa prispôbili týmto novým hrozbám tak, že sa uložia ekonomické a finančné sankcie nielen tretím krajinám, ale aj fyzickým a právnickým osobám, podnikom alebo asociovaným subjektom, ktorí vyvíjajú medzinárodnú teroristickú činnosť alebo inak ohrozujú medzinárodný mier a bezpečnosť.
- 134 Je teda zrejmé, že v prejednávanej veci použitím doplňujúceho právneho základu článku 308 ES Rada nerozšírila rozsah právomoci Spoločenstva nad všeobecný rámec vyplývajúci z ustanovení Zmluvy ako celku a najmä z ustanovení, ktoré definujú úlohy a činnosti Spoločenstva.
- 135 Inštitúcie a Spojené kráľovstvo teda oprávnene tvrdia, že Rada mala právomoc prijať napadnuté nariadenie, ktoré uskutočňuje v Spoločenstve ekonomické a finančné sankcie stanovené v spoločnej pozícii 2002/402 na kumulovanom základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES.

3. O troch žalobných dôvodoch založených na porušení základných práv žalobcu

Tvrdenia účastníkov konania

- 136 V časti svojej argumentácie týkajúcej sa skutkových okolností žalobca uviedol, že je podnikateľom na medzinárodnej úrovni so štátnou príslušnosťou Saudskej Arábie, pričom má významné finančné záujmy v Európskej únii. Od nadobudnutia účinnosti nariadenia č. 2062/2001, neskôr napadnutého nariadenia, jeho finančné prostriedky a zdroje v Európskej únii boli zmrazené a teda nemôže ďalej vykonávať svoju podnikateľskú činnosť. Okrem toho zahrnutie jeho mena do zoznamu v prílohe I napadnutého nariadenia poškodilo jeho dobré meno. Žalobca tvrdí, že je obeťou vážneho justičného omylu, a uvádza, že nikdy nevyvíjal teroristické aktivity ani v podobe finančnej podpory týchto aktivít, či už vo vzťahu s Usámom bin Ládinom a Al-Káidou, alebo inak.
- 137 Žalobca dodáva, že sa naňho vzťahujú aj vnútroštátne opatrenia nariaďujúce zmrazenie jeho finančných prostriedkov v Spojenom kráľovstve, Spojených štátoch a Švajčiarsku, pričom súdne napadol zákonnosť všetkých týchto opatrení. Predovšetkým podal žalobu o neplatnosť (judicial review) proti rozhodnutiu britského ministerstva financií o zmrazení jeho finančných prostriedkov. Počas predbežného pojednávania v rámci tohto konania sudca prejednávajúci vec rozhodol, že dôvod založený na nezákonnosti tohto opatrenia nie je zjavne nedôvodný z pohľadu vnútroštátneho práva. Vláda Spojeného kráľovstva však tvrdila, že z dôvodu priameho účinku práva Spoločenstva konanie začaté žalobcom na vnútroštátnej úrovni je bezpredmetné, ibaže by uspel vo vzťahu k napadnutému nariadeniu. Žalobca okrem toho predpokladá, že informácia, na základe ktorej zapísal výbor pre sankcie jeho

meno na svoj zoznam, je rovnaká ako informácia, ktorú uviedla vláda Spojeného kráľovstva v rámci vyššie uvedeného vnútroštátneho konania.

- 138 V časti svojej argumentácie týkajúcej sa právnych okolností žalobca na úvod podčiarkuje, že podľa judikatúry (rozsudok Súdneho dvora zo 14. mája 1974, Nold/Komisia, 4/73, Zb. s. 491, bod 13) základné práva uznané a chránené ústavami členských štátov a najmä tie, ktoré chráni EDLP, tvoria súčasť právneho poriadku Spoločenstva.
- 139 Ďalej na podporu svojich návrhov uvádza tri dôvody založené prvý na porušení práva byť vypočutý, druhý na porušení základného práva na ochranu vlastníckeho práva k majetku a zásady proporcionality a tretí na porušení práva na účinnú súdnu kontrolu.
- 140 Podľa žalobcu rezolúcie Bezpečnostnej rady, na ktoré sa odvoláva Rada a Komisia, nedávajú týmto inštitúciám právomoc porušiť základné práva bez toho, aby odôvodnili takéto porušenie pred Súdom prvého stupňa predložením potrebných dôkazov. Európska únia, ktorej právny poriadok je nezávislý od právneho poriadku Spojených národov a pozostáva z jeho vlastných právnych noriem, musí vedieť odôvodniť opatrenia, ktoré prijíma, svojimi vlastnými právomocami a úlohami, ktoré jej prináležia vo vzťahu k osobám, na ktoré sa tento právny poriadok uplatňuje.
- 141 Osobitne vo vzťahu k uvádzanému porušeniu práva byť vypočutý žalobca uznáva, že zo samotnej povahy pôvodného opatrenia o zmrazení jeho finančných prostriedkov vyplýva, že toto opatrenie nemalo byť oznámené pred jeho uskutočnením.
- 142 Požaduje však, aby bol vypočutý Radou a Komisiou so zámerom dosiahnuť odstránenie jeho mena zo zoznamu fyzických a právnických osôb, proti ktorým smerujú sankcie, a to podľa všeobecnej zásady práva Spoločenstva, že adresáti rozhodnutí verejných orgánov výrazne dotýkajúcich sa ich záujmov musia mať možnosť efektívne vyjadriť svoje stanovisko (rozsudok Súdneho dvora z 23. októbra 1974, Transocean Marine Paint/Komisia, 17/74, Zb. s. 1063, bod 15). Žalobca pripomína, že rešpektovanie práva na obhajobu ako základného princípu musí byť zabezpečené vo všetkých konaniach, ktoré sa môžu týkať dotknutej osoby a z ktorých pre ňu môžu vyplývať negatívne dôsledky (rozsudky Súdneho dvora zo 17. októbra 1989, Dow Benelux/Komisia, 85/87, Zb. s. 3137, a z 27. júna 1991, Al-Jubail Fertilizer a Saudi Arabian Fertilizer/Rada, C-49/88, Zb. s. I-3187).
- 143 V prejednávanej veci napadnuté nariadenie jasne porušuje tieto základné zásady, keďže umožňuje Rade, aby na neurčitú dobu zmrazila finančné prostriedky žalobcu bez toho, aby mal možnosť byť vypočutý v súvislosti s realitou a relevantnosťou uvádzaných skutkov a okolností, ako aj dôkazov pripustených proti nemu.
- 144 Čo sa konkrétnejšie týka uvádzaného porušenia základného práva na ochranu vlastníckeho práva k majetku, ako ho zaručuje článok 1 prvého protokolu EDLP a všeobecné zásady práva Spoločenstva, ako aj uvádzaného porušenia zásady proporcionality, žalobca zdôrazňuje, že napadnuté nariadenie umožňuje zmrazenie jeho finančných prostriedkov iba na základe skutočnosti, že jeho meno bolo uvedené na zozname vypracovanom výborom pre sankcie bez toho, aby mali inštitúcie možnosť posúdiť disponibilné dôkazy a úvahy, ktoré mohli odôvodniť toto opatrenie, a bez toho, aby boli zvážené jednotlivé súbežné záujmy.
- 145 Žalobca vo svojej replike podčiarkuje, že aj inštitúcie priznali, že nezhľadli jednotlivé súbežné záujmy a že nepreskúmali dôkazy proti žalobcovi. Okrem toho nepredložili Súdu prvého stupňa žiaden dôkaz preukazujúci, že ak by sa takéto zváženie záujmov uskutočnilo, bolo by odôvodnené zmraziť finančné prostriedky žalobcu. Za týchto okolností Súd prvého stupňa nemá možnosť rozhodnúť, či napadnuté nariadenie odôvodňuje drakonické opatrenia prijaté vo vzťahu k majetku žalobcu.

- 146 Čo sa konkrétnejšie týka uvádzaného porušenia práva na účinnú súdnu kontrolu, žalobca pripomína, že v rozsudku z 15. mája 1986, Johnston (222/84, Zb. s. 1651, bod 18), Súdny dvor uznal, že toto právo predstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva.
- 147 V prejednávanej veci napadnuté nariadenie v rozpore s touto všeobecnou zásadou neupravuje žiadnu možnosť takejto kontroly, osobitne týkajúcej sa dôkazov pripustených proti žalobcovi.
- 148 Žalobca dodáva, že ak by existovala táto kontrola, mohol by preukázať, že dôkazy pripustené proti nemu nie sú dôvodné.
- 149 Okrem toho v odpovedi na tvrdenie Rady, že mu boli uložené iba jednoduché administratívne opatrenia a nie určitý druh trestných sankcií alebo zhabanie majetku, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa článku 6 EDĽP, žalobca podčiarkuje, že bol obvinený z najzávažnejšej trestnej činnosti, teda toho, že sa zaplietol do medzinárodnej teroristickej organizácie zodpovednej za atentáty z 11. septembra 2001, že jeho dobré meno bolo zničené a jeho majetok bol zmrazený bez určenia doby alebo výšky, a to všetko za okolností, za ktorých, po prvé, Rada nepreskúmala dôkazy predložené proti nemu; po druhé, nemá v úmysle dať mu možnosť spochybnit' zmrazenie jeho finančných prostriedkov a ani nemá možnosť urobiť tak, a po tretie, Rada tvrdí, že Súd prvého stupňa nemôže prijať opatrenia, aby preveril, či rozhodnutie o zmrazení jeho finančných prostriedkov je správne.
- 150 Podľa žalobcu sa inštitúcie Spoločenstva nemôžu zbaviť zodpovednosti rešpektovať základné práva tak, že odkážu na rozhodnutia prijaté Bezpečnostnou radou, a to o to viac, že ani tieto rozhodnutia nerešpektujú právo na obhajobu. Vo vzťahu k nariadeniu Spoločenstva žalobca tvrdí, že má právo využiť súdnu kontrolu v rámci Spoločenstva. Skutočnosť, že Rada tvrdí, že nemá žiadnu právomoc posúdenia v tejto oblasti a musí konať podľa inštrukcií OSN, iba potvrdzuje, že napadnuté nariadenie je postihnuté vadou.
- 151 Žalobca vo svojej replike dodáva, že sa snažil priamo nadviazať kontakt s výborom pre sankcie, aby dosiahol odstránenie svojho mena zo sporného zoznamu. Dostal odpoveď, že pripomienky fyzických a právnických osôb sa neprijímajú a že sťažnosti týkajúce sa sankcií prijatých na vnútroštátnej úrovni musia byť adresované príslušnému súdnemu orgánu. Potom požiadal saudské ministerstvo zahraničných vecí, aby mu pomohlo chrániť jeho práva pred výborom pre sankcie. Okrem toho žalobca podnikol kroky v Spojených štátoch so zámerom brániť svoje práva pred Office of Foreign Assets Control (OFAC). Inštitúcie mu nemôžu vyčítať, že nepodnikol všetky kroky prichádzajúce do úvahy na to, aby dosiahol uvoľnenie svojich prostriedkov.
- 152 Na záver, tvrdenie, že žalobca mohol podať návrh na začatie tohto konania, by nebolo platné, ak by Súd prvého stupňa nemal možnosť preskúmať opodstatnenosť žaloby. Na splnenie požiadaviek účinnej súdnej kontroly musí Súd prvého stupňa buď preskúmať opodstatnenosť dôkazov, ktoré sú mu predložené, alebo odmietnuť napadnuté nariadenie z dôvodu, že neposkytuje právny základ pre takéto preskúmanie.
- 153 Rada a Komisia odvolávajú sa najmä na článok 24 ods. 1, články 25 a 41, 48 ods. 2 a článok 103 Charty OSN tvrdia, po prvé, že tak ako členské štáty OSN, aj Spoločenstvo je povinné podľa medzinárodného práva vykonať v rámci svojich právomocí rezolúcie Bezpečnostnej rady, a to najmä tie, ktoré sú prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN, po druhé, že právomoc inštitúcií Spoločenstva je v tejto oblasti viazaná a že inštitúcie nemajú žiadnu samostatnú diskrečnú právomoc a ani nedisponujú mierou voľnej úvahy, po tretie, že teda nemôžu ani meniť obsah týchto rezolúcií, ani zavádzať mechanizmy umožňujúce takéto zmeny obsahu a po štvrté, že akákoľvek medzinárodná dohoda alebo pravidlo

vnútroštátneho práva, ktoré by mohli byť prekážkou pre vykonanie rezolúcií, musia byť odmietnuté.

- 154 V tejto súvislosti Rada a Komisia zdôrazňujú, že napadnuté nariadenie preberá do právneho poriadku Spoločenstva rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002) prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN v prvom rade proti režimu Talibanu v Afganistane a v druhom rade ako odpoveď na teroristické činy spojené s atentátmi z 11. septembra 2001 v New York City a vo Washingtone, D. C. (Spojené štáty). Konkrétne, keďže meno žalobcu bolo doplnené 17. októbra 2001 na zoznam vypracovaný výborom pre sankcie, nariadenie č. 2062/2001 zmenilo a doplnilo zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky sa zmrazili z dôvodu ich vzťahov s Talibanom, Usámom bin Ládinom a sieťou Al-Káida tak, aby doň bolo tiež doplnené meno žalobcu v súlade s článkom 10 nariadenia č. 467/2001.
- 155 Inštitúcie Spoločenstva mali teda za cieľ vykonať povinnosti, ktoré prináležia členským štátom Spoločenstva podľa článku 25 Charty OSN, tak, že automaticky prebrali do právneho poriadku Spoločenstva podľa uplatniteľného konania zoznamy fyzických a právnických osôb vypracované Bezpečnostnou radou alebo výborom pre sankcie.
- 156 V tejto súvislosti Rada a Komisia podčiarkujú, že ako členovia Organizácie Spojených národov členské štáty Spoločenstva súhlasili, že budú bez výhrad vykonávať rozhodnutie prijaté v ich mene Bezpečnostnou radou v záujme zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti (pozri článok 24 ods. 1 a článok 25 Charty OSN). Záväzky, ktoré má člen OSN podľa kapitoly VII Charty OSN, majú prednosť pred akýmikoľvek inými medzinárodnými záväzkami, ktoré môže mať. Článok 103 Charty takto umožňuje vylúčiť akékoľvek iné ustanovenie medzinárodného zmluvného alebo obyčajového práva na to, aby mohli byť vykonané rezolúcie Bezpečnostnej rady, a vytvára tak „dôsledok zákonnosti“.
- 157 Podľa inštitúcií vnútroštátne práva tiež nemôžu byť prekážkou vykonávacím opatreniam prijatým podľa Charty OSN. Ak by mal niektorý člen OSN možnosť zmeniť obsah rezolúcií Bezpečnostnej rady, nemohli by byť jednotne uplatňované, čo predstavuje nevyhnutnú podmienku na zabezpečenie ich efektívnosti.
- 158 Aj keď samotné Spoločenstvo nie je členom OSN, je povinné konať v rozsahu svojich právomocí tak, aby splnilo povinnosti, ktoré prináležia jeho členským štátom z dôvodu ich členstva v OSN. V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že právomoci Spoločenstva sa musia vykonávať v súlade s medzinárodným právom (rozsudky Súdneho dvora z 24. novembra 1992, Poulsen a Diva Navigation, C-286/90, Zb. s. I-6019, bod 9, a zo 16. júna 1998, Racke, C-162/96, Zb. s. I-3655, bod 45). Rada a Komisia tiež uvádzajú rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. apríla 1998, Dorsch Consult/Rada a Komisia (T-184/95, Zb. s. II-667). Komisia a Rada sa domnievajú, že aj keď sa tento rozsudok týkal uvalenia obchodného embarga, teda opatrenia spoločnej obchodnej politiky, ktoré podľa článku 133 ES patrí do výlučnej právomoci Spoločenstva, zásada, ktorú vyslovil, platí aj vo vzťahu k obmedzeniam pohybu kapitálu a platieb prijatých ako v prejednávanej veci na základe článkov 60 ES a 301 ES.
- 159 Rada zovšeobecňuje túto myšlienku tvrdením, že ak Spoločenstvo koná v záujme vykonania povinností, ktoré prináležia jeho členským štátom z dôvodu ich členstva v OSN, či už preto, že mu tieto štáty prideliť potrebné právomoci, alebo preto, že sa domnievajú, že z politického hľadiska je vhodná činnosť Spoločenstva, je potrebné z praktických dôvodov usudzovať, že Spoločenstvo má so zreteľom na článok 48 ods. 2 Charty OSN rovnaké postavenie ako členovia OSN.
- 160 Podľa Rady a Komisie Spoločenstvo nemalo možnosť vylúčiť niektoré osoby zo zoznamu vypracovaného výborom pre sankcie, vopred ich informovať alebo ak tak neurobilo, povoliť

konanie o obnove, na základe ktorého by niektoré osoby mohli byť odstránené z tohto zoznamu bez toho, aby porušilo svoje medzinárodné záväzky, ako aj medzinárodné záväzky svojich členských štátov. Podľa názoru Rady by to bolo v rozpore s povinnosťou vzájomnej spolupráce podľa článku 10 ES medzi členskými štátmi a Spoločenstvom.

- 161 Rada dodáva, že aj keby bolo uznané, že napadnuté nariadenie porušuje základné práva žalobcu, okolnosti, ktoré viedli k jeho prijatiu, vylučujú so zreteľom na článok 48 ods. 2 Charty OSN nezákonnosť jej konania. Podľa tejto inštitúcie, ak Spoločenstvo prijme opatrenia na účely, ktoré zodpovedajú želaniu jeho členských štátov vykonať svoje povinnosti vyplývajúce z Charty OSN, nevyhnutne sa naň vzťahuje ochrana poskytnutá Chartou a najmä „dôsledok zákonnosti“. Rada sa domnieva, že tento dôsledok platí aj na základné práva, ktoré tak, ako to stanovujú príslušné pramene medzinárodného práva, v naliehavých prípadoch môžu byť dočasne obmedzené.
- 162 V každom prípade Rada usudzuje, že právomoc Súdu prvého stupňa musí byť v prejednávanej veci obmedzená na preskúmanie otázky, či sa inštitúcie dopustili zjavného omylu pri vykonávaní povinností uložených v rezolúcii Bezpečnostnej rady č. 1390 (2002). Akýkoľvek výkon právomoci, ktorý by išiel nad tento rámec, by predstavoval nepriamu a selektívnu súdnu kontrolu obmedzujúcich opatrení prijatých Bezpečnostnou radou v oblasti zachovávanía medzinárodného mieru a bezpečnosti, spôsobil by vážne narušenie medzinárodných vzťahov Spoločenstva a jeho členských štátov, bol by spochybniteľný vo vzťahu k článku 10 ES a mohol by podkopať jeden zo základov medzinárodného poriadku, ktorý štáty zriadili po roku 1945. Rada usudzuje, že opatrenia tejto povahy sa nemôžu namietat' na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, ale iba pred samotnou Bezpečnostnou radou.
- 163 Komisia sa tiež domnieva, že rozhodnutie o odstránení alebo zmene zoznamu, ako ho prijala Bezpečnostná rada, môže vážne narušiť medzinárodné vzťahy Spoločenstva a jeho členských štátov. Takáto situácia by Spoločenstvo viedla k tomu, že by si nespĺnilo svoju všeobecnú povinnosť dodržiavať medzinárodné právo, a členské štáty k tomu, že by si nespĺnili svoje osobitné povinnosti vyplývajúce z Charty OSN. Takáto situácia by tiež znemožnila jednotné uplatňovanie rozhodnutí Bezpečnostnej rady, ktoré predstavuje podmienku *sine qua non* ich efektívnosti. Komisia ešte zdôrazňuje, že zásada medzinárodnej zdvorilosti vyžaduje, aby Spoločenstvo vykonalo tieto opatrenia, keďže ich cieľom je chrániť všetky štáty proti teroristickým útokom.
- 164 Toto vylučuje preskúmanie Súdom prvého stupňa zlučiteľnosti napadnutého nariadenia s právami, ktorých sa dovoľáva žalobca. Aj keby tieto práva boli porušené – *quod non* – Spoločenstvo by bolo povinné vykonať rezolúcie Bezpečnostnej rady, a keby sa aj zdržalo svojho konania, museli by konať členské štáty.
- 165 Subsidiárne, v prípade, že sa Súd prvého stupňa rozhodne úplne preskúmať opodstatnenosť troch dôvodov na zrušenie uvedených žalobcom, Rada a Komisia uvádzajú, že napadnuté nariadenie neporušuje základné práva a slobody, ktorých porušenie sa tvrdí.
- 166 Po prvé, napadnuté nariadenie neporušuje právo žalobcu byť vypočutý.
- 167 V prejednávanej veci totiž inštitúcie nemajú ani právomoc prešetriť skutkové okolnosti a ani právomoc politického posúdenia. Majú iba povinnosť vykonať opatrenia prijaté Bezpečnostnou radou na účely zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti bez toho, aby mali oprávnenie zavádzať mechanizmy preskúmania týchto opatrení. Rada a Komisia sa teda domnievajú, že právo byť vypočutý, ktoré jasne platí v správnom konaní, sa neuplatňuje na okolnosti, akými sú okolnosti prejednávanej veci.

- 168 Po druhé, opatrenia vykonané napadnutým nariadením neporušujú ani zásadu proporcionality, ani základné právo žalobcu na ochranu vlastníckeho práva k majetku, keďže toto právo nie je absolútnym právom a jeho výkon môže byť v prípadoch odôvodnených všeobecným záujmom obmedzený.
- 169 V prejednávanej veci všeobecný záujem, ktorý má Spoločenstvo a jeho členské štáty na splnení povinností uložených Bezpečnostnou radou spočívajúcich v tom, že majetok fyzických a právnických osôb nebude použitý na podporu terorizmu, nemôže byť jasnejší. Opatrenia prijaté Spoločenstvom, ktoré sa obmedzujú na vykonanie záväzných rozhodnutí Bezpečnostnej rady, sa riadia významom tohto cieľa a nezriadili nespravodlivú rovnováhu medzi požiadavkami vyplývajúcimi zo všeobecného záujmu a požiadavkami spojenými s ochranou základných práv osôb. Za týchto okolností Rada usudzuje, že sporné opatrenia sa nemôžu považovať za neprimerané alebo disproporčné, a to napriek tomu, že sú prísne vo vzťahu k žalobcovi.
- 170 Keďže sa zdá, že žalobca vyčíta inštitúciám Spoločenstva, že neupravili určitý spôsob preskúmania, Komisia pripomína, že tieto inštitúcie iba zabezpečili vykonanie rozhodnutí Bezpečnostnej rady bez toho, aby mali možnosť ich zmeniť.
- 171 Keďže žalobca tvrdí, že prostriedky použité na dosiahnutie cieľov sú disproporčné, Komisia zdôrazňuje, že sa možno odvolávať na toto tvrdenie iba vo vzťahu k rozhodnutiam Bezpečnostnej rady.
- 172 Po tretie, čo sa týka práva na účinnú súdnu kontrolu, Rada a Komisia predovšetkým uvádzajú, že žalobca mal právo podať na Súd prvého stupňa túto žalobu podľa článku 230 ES.
- 173 Podľa Rady otázka, aký rozsah má mať súdna kontrola javiaca sa odôvodnená a primeraná v prejednávanej veci, je odlišnou otázkou, o ktorej musí rozhodnúť Súd prvého stupňa.
- 174 V tejto súvislosti Rada uvádza, že ak Spoločenstvo koná bez akejkoľvek diskrečnej právomoci na základe rozhodnutia prijatého orgánom, ktorému medzinárodné spoločenstvo zverilo významné právomoci v záujme zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti, úplná súdna kontrola by mohla podkopať systém OSN zriadený roku 1945, vážne narušiť medzinárodné vzťahy Spoločenstva a členských štátov a bola by v rozpore s povinnosťou Spoločenstva dodržiavať medzinárodné právo.
- 175 Rada a Komisia tiež poznamenávajú, že žalobca, v prípade potreby zastúpený Saudskou Arábiou, sa môže obrátiť na Bezpečnostnú radu alebo výbor pre sankcie buď priamo, alebo prostredníctvom oddelení Pokladne Spojeného kráľovstva tak, aby mohol vyjadriť svoje stanovisko. Je pravdou, že OSN ako medzivládna organizácia nebude skúmať dôvody žalobcu ako fyzickej osoby. OSN však nemôže ignorovať názor svojich členov. Ak by boli saudské orgány presvedčené o nevine žalobcu, neexistuje dôvod, aby sa nemohli podniknúť kroky pre opätovné preskúmanie zápisu jeho mena na zoznam vedený výborom pre sankcie. Žalobca neposkytol ani informácie o výsledku týchto krokov, ani o stanovisku, ktoré vyjadril, pričom iné osoby uvedené na zozname výboru pre sankcie mali túto možnosť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

Úvodné pripomienky

- 176 Súd prvého stupňa sa môže užitočne vysloviť k dôvodom založeným na porušení základných práv iba v prípade, ak tieto dôvody patria do rozsahu jeho súdnej kontroly a môžu za predpokladu, že sú dôvodné, spôsobiť zrušenie napadnutého nariadenia.

- 177 V prejednávanej veci však inštitúcie a Spojené kráľovstvo v podstate tvrdia, že nie je splnená ani jedna z týchto dvoch podmienok z dôvodu prednosti záväzkov Spoločenstva a jeho členských štátov podľa Charty OSN pred akýmikoľvek inými povinnosťami vyplývajúcimi z medzinárodného práva, práva Spoločenstva alebo vnútroštátneho práva. Pred preskúmaním tvrdení žalobcu je teda potrebné najprv preskúmať tvrdenia týchto účastníkov konania.
- 178 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa považuje za vhodné preskúmať v prvom rade skĺbenie medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s vnútroštátnym alebo komunitárnym právnym poriadkom, ako aj mieru záväznosti rezolúcií Bezpečnostnej rady prijatých podľa kapitoly VII Charty OSN vo vzťahu k právomociam Spoločenstva a jeho členských štátov.
- 179 Toto preskúmanie totiž určí rozsah preskúmania Súdom prvého stupňa zákonnosti aktov Spoločenstva vykonávajúcich tieto rezolúcie predovšetkým so zreteľom na základné práva, pričom toto preskúmanie sa vykoná v druhom rade.
- 180 V treťom rade, ak Súd prvého stupňa vysloví, že má právomoc preskúmať tvrdenia žalobcu a že na ich základe môže byť zrušené napadnuté nariadenie, vysloví sa k porušeniu základných práv, ktoré tvrdí žalobca.

O skĺbení medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s vnútroštátnym alebo komunitárnym právnym poriadkom

- 181 Treba skonštatovať, že z hľadiska medzinárodného práva majú povinnosti vyplývajúce z Charty OSN v prípade štátov, ktoré sú členmi OSN, nepopierateľne prednosť pred ich povinnosťami vyplývajúcimi z vnútroštátneho práva alebo medzinárodného zmluvného práva vrátane povinností podľa EDLP v prípade štátov, ktoré sú zároveň členmi Rady Európy, a povinností podľa Zmluvy ES v prípade štátov, ktoré sú zároveň členskými štátmi Spoločenstva.
- 182 Po prvé, čo sa týka vzťahu medzi Chartou OSN a vnútroštátnym právom štátov, ktoré sú členmi OSN, toto pravidlo prednosti vyplýva zo zásad medzinárodného obyčajového práva. Podľa článku 27 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve uzavretého vo Viedni 23. mája 1969, ktorý kodifikuje tieto zásady (a ktorého článok 5 stanovuje, že sa tento dohovor „vzťahuje na každú zmluvu, ktorá je zakladajúcou listinou medzinárodnej organizácie, a na každú zmluvu prijatú v medzinárodnej organizácii“), zmluvná strana sa nemôže dovoliavať ustanovení svojho vnútroštátneho práva ako dôvodu na neplnenie zmluvy.
- 183 Po druhé, čo sa týka vzťahu medzi Chartou OSN a medzinárodným zmluvným právom, toto pravidlo prednosti je výslovne upravené v článku 103 tejto Charty, podľa ktorého „ak by došlo k stretu záväzkov členov Organizácie Spojených národov podľa tejto Charty s ich záväzkami podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, majú prednosť záväzky podľa tejto Charty“. V súlade s článkom 30 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve a v rozpore s pravidlami bežne uplatniteľnými na po sebe uzavreté zmluvy toto pravidlo platí aj na zmluvy uzavreté skoršie alebo neskoršie vo vzťahu k Charte OSN. Podľa Medzinárodného súdneho dvora všetky regionálne, bilaterálne alebo multilaterálne zmluvy, ktoré môžu zmluvné strany uzavrieť, vždy podliehajú ustanoveniam článku 103 Charty OSN [rozsudok z 26. novembra 1984, Vojenské a polovojenské činnosti v Nikarague a proti nej (Nikaragua v. Spojené štáty americké), Zb. 1984, s. 392, bod 107].
- 184 Táto prednosť sa vzťahuje aj na rozhodnutia obsiahnuté v rezolúcii Bezpečnostnej rady, keďže v súlade s článkom 25 Charty OSN členovia OSN prijímajú a vykonávajú rozhodnutia Bezpečnostnej rady. Podľa Medzinárodného súdneho dvora v súlade s článkom 103 Charty OSN povinnosti zmluvných strán stanovené v rezolúcii majú prednosť pred akoukoľvek

inou povinnosťou vyplývajúcou z inej medzinárodnej dohody [uznesenie zo 14. apríla 1992 (predbežné opatrenia), Otázky výkladu a uplatnenia Montrealského dohovoru z roku 1971 vyplývajúce z leteckého nešťastia v Lockerbie (Líbyjská arabská džamahírija v. Spojené štáty americké), Zb. 1992, s. 16, bod 42, a uznesenie zo 14. apríla 1992 (predbežné opatrenia), Otázky výkladu a uplatnenia Montrealského dohovoru z roku 1971 vyplývajúce z leteckého nešťastia v Lockerbie (Líbyjská arabská džamahírija v. Spojené kráľovstvo), Zb. 1992, s. 113, bod 39].

- 185 Čo sa týka osobitne vzťahu medzi povinnosťami členských štátov Spoločenstva podľa Charty OSN a ich povinnosťami podľa práva Spoločenstva, treba dodať, že podľa prvého odseku článku 307 ES „ustanovenia tejto zmluvy neovplyvnia práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých pred 1. januárom 1958 alebo pre prístupujúce štáty pred dňom ich prístupu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej“.
- 186 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora cieľom tohto ustanovenia je podľa zásad medzinárodného práva spresniť, že uplatnenie Zmluvy ES nemá vplyv ani na rešpektovanie práv tretej krajiny vyplývajúcich zo skorších dohôd niektorým členským štátom, ani na splnenie jeho príslušných povinností (rozsudok Súdneho dvora z 28. marca 1995, Evans Medical a Macfarlan Smith, C-324/93, Zb. s. I-563, bod 27, pozri tiež rozsudky Súdneho dvora z 27. februára 1962, Komisia/Taliansko, 10/61, Zb. s. 1; z 2. augusta 1993, Levy, C-158/91, Zb. s. I-4287, a zo 14. januára 1997, Centro-Com, C-124/95, Zb. s. I-81, bod 56).
- 187 Päť zo šiestich štátov, ktoré podpísali Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, podpísanú v Ríme 25. marca 1957, boli pred 1. januárom 1958 členmi OSN. Je pravdou, že Spolková republika Nemecko bola formálne uznaná za člena OSN až 18. septembra 1973, napriek tomu jej záväzok rešpektovať povinnosti vyplývajúce z Charty OSN predchádzal 1. januáru 1958, ako to vyplýva najmä zo záverečného aktu konferencie, ktorá sa konala v Londýne od 28. septembra do 3. októbra 1954 (nazývaná konferencia „deviatich veľmocí“), a z Parížskych dohôd z 23. októbra 1954. Okrem toho, všetky štáty, ktoré neskôr pristúpili k Spoločenstvu, boli členmi OSN pred ich prístupím.
- 188 Navyše článok 224 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (teraz článok 297 ES) bol osobitne vložený do tejto Zmluvy preto, aby umožnil rešpektovanie vyššie vymedzeného pravidla prednosti. Podľa tohto ustanovenia „členské štáty sa navzájom poradia o spoločných vhodných opatreniach, ktorými sa má zabrániť, aby fungovanie spoločného trhu neovplyvnili opatrenia, ktoré musí členský štát prijať..., aby si členský štát splnil záväzky, ktoré prijal s cieľom zachovať mier a medzinárodnú bezpečnosť“.
- 189 Rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou podľa kapitoly VII Charty OSN majú teda záväzný charakter pre všetky členské štáty Spoločenstva, ktoré teda z tohto dôvodu musia prijať všetky nevyhnutné opatrenia na ich vykonanie (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Súdneho dvora z 30. júla 1996, Bosphorus, C-84/95, Zb. s. I-3953, I-3956, bod 2, a vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Súdneho dvora z 27. februára 1997, Ebony Maritime a Loten Navigation, C-177/95, Zb. s. I-1111, I-1115, bod 27).
- 190 Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že tak podľa pravidiel všeobecného medzinárodného práva, ako aj podľa osobitných ustanovení Zmluvy, členské štáty majú možnosť, a dokonca povinnosť, neuplatniť akékoľvek ustanovenie práva Spoločenstva, či už ide o ustanovenie primárneho práva, alebo o všeobecnú zásadu tohto práva, ktoré by mohli byť prekážkou pre správne vykonanie ich záväzkov podľa Charty OSN.

- 191 Súdny dvor v rozsudku Centro-Com, už citovanom v bode 186 vyššie, osobitne rozhodol, že vnútroštátne opatrenia, ktoré sú v rozpore s článkom 113 Zmluvy ES, môžu byť odôvodnené článkom 234 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 307 ES), ak sú nevyhnutné na zabezpečenie vykonania povinností dotknutým členským štátom vyplývajúcich z Charty OSN alebo rezolúcie Bezpečnostnej rady.
- 192 Naproti tomu z judikatúry vyplýva (pozri rozsudok Dorsch Consult/Rada a Komisia, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 74), že na rozdiel od členských štátov Charta OSN nie je priamo záväzná pre Spoločenstvo ako také, ktoré teda nie je povinné na základe povinnosti vyplývajúcej zo všeobecného medzinárodného práva verejného prijať a vykonať rezolúcie Bezpečnostnej rady v súlade s článkom 25 uvedenej Charty. Je to tak z toho dôvodu, že Spoločenstvo nie je ani členom OSN, ani adresátom rezolúcií Bezpečnostnej rady a ani nástupcom práv a povinností jeho členských štátov v zmysle medzinárodného práva verejného.
- 193 Napriek tomu sú pre Spoločenstvo podľa samotnej Zmluvy o jeho založení povinnosti vyplývajúce z Charty OSN rovnako záväzné ako pre jeho členské štáty.
- 194 V tejto súvislosti je nepochybné, že v čase uzavretia Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva členské štáty mali záväzky podľa Charty OSN.
- 195 Aktom uzavretým medzi nimi nemohli ani preniesť na Spoločenstvo viac právomocí, ako samé mali, ani sa takto zbaviť záväzkov vyplývajúcich z uvedenej Charty voči tretím krajinám (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 12. decembra 1972, International Fruit Company a i., 21/72 až 24/72, Zb. s. 1219, ďalej len „rozsudok International Fruit“, bod 11).
- 196 Naopak, ich vôľa rešpektovať záväzky vyplývajúce z tejto Charty sa odráža v ustanoveniach samotnej Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä v jej článkoch 224 a 234 prvom odseku (pozri analogicky rozsudok International Fruit, body 12 a 13, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mayras k tejto veci, Zb. s. 1231 až 1237).
- 197 Aj keď posledné uvedené ustanovenie sa týka iba povinnosti členských štátov, vyplýva z neho povinnosť pre inštitúcie Spoločenstva nebrániť vykonávaniu záväzkov členských štátov podľa uvedenej Charty (rozsudok Súdneho dvora zo 14. októbra 1980, Burgoa, 812/79, Zb. s. 2787, bod 9).
- 198 Je tiež potrebné zdôrazniť, že keďže právomoci potrebné na vykonanie záväzkov členských štátov vyplývajúcich z Charty OSN boli prenesené na Spoločenstvo, členské štáty to podľa medzinárodného práva priviedlo k tomu, aby tieto právomoci za ne vykonalo samotné Spoločenstvo.
- 199 V tomto kontexte treba pripomenúť na jednej strane, že podľa článku 48 ods. 2 Charty OSN rozhodnutia Bezpečnostnej rady vykonávajú členovia OSN „priamo i vlastnými akciami v príslušných medzinárodných orgánoch, ktorých sú členmi,“ a na druhej strane, že podľa judikatúry (rozsudky Poulsen a Diva Navigation, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 9, a Racke, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 45, pozri tiež rozsudok Súdneho dvora zo 4. decembra 1974, Van Duyn, 41/74, Zb. s. 1337, bod 22) právomoci Spoločenstva sa majú vykonávať v súlade s medzinárodným právom, a teda právo Spoločenstva musí byť vykladané a jeho pôsobnosť vymedzená s prihliadnutím na príslušné pravidlá medzinárodného práva.

- 200 Členské štáty tým, že prideliť Spoločenstvu tieto právomoci, prejavili vôľu, aby záväzky, ktoré uzavreli v rámci Charty OSN, boli záväzné aj pre Spoločenstvo (pozri analogicky rozsudok International Fruit, bod 15).
- 201 Od kedy nadobudla účinnosť Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, bol presun právomoci z členských štátov na Spoločenstvo v rámci vykonávania záväzkov podľa Charty OSN uskutočnený rôznymi spôsobmi (pozri analogicky rozsudok International Fruit, bod 16).
- 202 Takto bol vložený Zmluvou o Európskej únii článok 228a do Zmluvy ES (teraz článok 301 ES), aby sa poskytol osobitný základ pre ekonomické sankcie, ktoré môže Spoločenstvo, keďže ako jediné má právomoc v oblasti spoločnej obchodnej politiky, prijať voči tretím krajinám z politických dôvodov vymedzených jeho členskými štátmi v rámci SZBP, najčastejšie na základe rezolúcie Bezpečnostnej rady, ktorá ukladá povinnosť prijať takéto sankcie.
- 203 Zdá sa teda, že keďže podľa Zmluvy ES Spoločenstvo vykonáva v oblasti uplatňovania Charty OSN právomoci, ktoré predtým vykonávali členské štáty, ustanovenia tejto Charty majú za následok, že je ňou Spoločenstvo viazané [pozri analogicky vo vzťahu k otázke, či je Spoločenstvo viazané Všeobecnou dohodou o clách o obchode (GATT) z roku 1947, rozsudok International Fruit, bod 18, pozri tiež v časti, v ktorej uznáva, že Spoločenstvo, keď prijme opatrenie spočívajúce v obchodnom embargu vyhlásenom rezolúciou Bezpečnostnej rady, vykonáva právomoc viazanú na obsah rezolúcie, rozsudok Dorsch Consult/Rada a Komisia, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 74].
- 204 Na záver tejto úvahy je potrebné uviesť, že na jednej strane Spoločenstvo nesmie ani porušiť povinnosti vyplývajúce jeho členským štátom z Charty OSN, ani brániť ich vykonaniu, a na druhej strane, že je povinné podľa samotnej Zmluvy, ktorou bolo založené, prijať v rámci svojich právomocí všetky ustanovenia potrebné na to, aby umožnilo svojim členským štátom splniť si ich povinnosti.
- 205 V prejednávanej veci Rada uviedla v spoločnej pozícii 2002/402 prijatej podľa ustanovení hlavy V Zmluvy EÚ, že je nevyhnutná činnosť Spoločenstva v rámci právomocí, ktoré mu zveruje Zmluva ES, na to, aby sa vykonali v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002) niektoré obmedzujúce opatrenia vo vzťahu k Usámovi bin Ládinovi, členom organizácie Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným osobám, skupinám, podnikom a subjektom.
- 206 Spoločenstvo vykonalo tieto opatrenia tým, že prijalo napadnuté nariadenie. Ako už bolo rozhodnuté v bode 135 vyššie, Spoločenstvo malo právomoc prijať tento akt na základe článkov 60 ES, 301 ES a 308 ES.
- 207 Je teda potrebné uznať opodstatnenosť tvrdení uvedených inštitúciami, ktoré sú zhrnuté v bode 153 vyššie, s výhradou, že Spoločenstvo nemuselo vykonať spomínané rezolúcie Bezpečnostnej rady v rámci svojich právomocí na základe všeobecného medzinárodného práva, ako to tvrdia účastníci konania, ale na základe samotnej Zmluvy ES.
- 208 Naproti tomu tvrdenia žalobcu založené na úvahe, že právny poriadok Spoločenstva je nezávislý od právneho poriadku OSN a pozostáva z jeho vlastných právnych noriem, musia byť odmietnuté.

O rozsahu preskúmania zákonnosti, ktoré má vykonať Súd prvého stupňa

- 209 Na úvod je potrebné pripomenúť, že Európske spoločenstvo je spoločenstvom práva, pretože akty tak jeho členských štátov, ako aj jeho inštitúcií podliehajú kontrole ich súladu so základnou ústavnou listinou, ktorou je Zmluva, a pretože táto Zmluva ustanovila úplnú sústavu žalôb a konaní, ktorých cieľom je zveriť Súdnemu dvoru právomoc preskúmať zákonnosť aktov inštitúcií (rozsudky Súdneho dvora z 23. apríla 1986, *Les Verts/Parlament*, 294/83, Zb. s. 1339, bod 23; z 22. októbra 1987, *Foto-Frost*, 314/85, Zb. s. 4199, bod 16, a z 23. marca 1993, *Weber/Parlament*, C-314/91, Zb. s. I-1093, bod 8; rozsudok Súdu prvého stupňa z 2. októbra 2001, *Martinez a i./Parlament*, T-222/99, T-327/99 a T-329/99, Zb. s. II-2823, bod 48; pozri tiež stanovisko Súdneho dvora č. 1/91 zo 14. decembra 1991, Zb. s. I-6079, bod 21).
- 210 Ako Súdny dvor už niekoľkokrát rozhodol (rozsudok *Johnston*, už citovaný v bode 146 vyššie, bod 18; pozri tiež rozsudky Súdneho dvora z 3. decembra 1992, *Oleifici Borelli/Komisia*, C-97/91, Zb. s. I-6313, bod 14; z 11. januára 2001, *Kofisa Italia*, C-1/99, Zb. s. I-207, bod 46; z 27. novembra 2001, *Komisia/Rakúsko*, C-424/99, Zb. s. I-9285, bod 45, a z 25. júla 2002, *Unión de Pequeños Agricultores/Rada*, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 39), „súdna kontrola... je prejavom všeobecnej právnej zásady, ktorá vyplýva zo všeobecných ústavných princípov členských štátov [... a ktorá] je zakotvená aj v článkoch 6 a 13 [EDĽP]“.
- 211 V prejednávanej veci je táto zásada vyjadrená v práve, ktoré má žalobca na základe článku 230 štvrtého odseku ES, predložiť Súdu prvého stupňa napadnuté nariadenie na účely preskúmania jeho zákonnosti, ak sa ho toto nariadenie priamo a osobne dotýka, a viesť na podporu svojej žaloby akýkoľvek dôvod založený na nepríslušnosti, porušení podstatných formálnych náležitostí, porušení Zmluvy ES alebo právneho pravidla týkajúceho sa jej uplatňovania alebo na zneužití právomoci.
- 212 V prejednávanej veci je však potrebné položiť si otázku, či existujú štrukturálne obmedzenia súdnej kontroly, ktorú má Súd prvého stupňa vykonať vo vzťahu k tomuto nariadeniu, vyplývajúce zo všeobecného medzinárodného práva alebo zo samotnej Zmluvy ES.
- 213 Je totiž potrebné pripomenúť, že napadnuté nariadenie prijaté so zreteľom na spoločnú pozíciu 2002/402 je uskutočnením povinnosti na úrovni Spoločenstva, ktorá je uložená jeho členským štátom ako členom OSN, vykonať, prípadne aj prostredníctvom aktu Spoločenstva, sankcie namierené proti Usámovi bin Ládinovi, sieti Al-Káida, ako aj Talíbanu a iným spojeným osobám, skupinám, podnikom a subjektom, ktoré boli ustanovené a neskôr posilnené niekoľkými rezolúciami Bezpečnostnej rady prijatými podľa kapitoly VII Charty OSN. Odôvodnenia tohto nariadenia výslovne odkazujú na rezolúcie č. 1267 (1999), č. 1333 (2000) a č. 1390 (2002).
- 214 V tomto kontexte inštitúcie správne zdôraznili, že konali na základe právomoci viazanej na obsah rezolúcie, takže nemali žiadnu možnosť samostatnej voľnej úvahy. Najmä nemohli ani priamo zmeniť obsah predmetných rezolúcií, ani zriadiť mechanizmus, ktorého výsledkom by mohla byť takáto zmena.
- 215 Akákoľvek kontrola vnútornej zákonnosti napadnutého nariadenia, najmä so zreteľom na ustanovenia alebo všeobecné zásady práva Spoločenstva týkajúce sa ochrany základných práv teda predpokladá, že Súd prvého stupňa preskúma incidenčne aj zákonnosť spomínaných rezolúcií. Za predpokladu takéhoto preskúmania by sa však zdroj nezákonnosti uvádzaný žalobcom mal hľadať nie v prijatí napadnutého nariadenia, ale v prijatí rezolúcií Bezpečnostnej rady, ktoré uložili sankcie (pozri analogicky rozsudok *Dorsch Consult/Rada a Komisia*, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 74).

- 216 Ak by Súd prvého stupňa mal zrušiť napadnuté nariadenie v súlade s návrhmi žalobcu napriek tomu, že sa zdá, že toto nariadenie ukladá medzinárodné právo, a to z dôvodu, že tento akt porušuje základné práva žalobcu chránené právnym poriadkom Spoločenstva, z takéhoto zrušenia by nepriamo vyplynulo, že samotné sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady porušujú uvedené základné práva. Inými slovami žalobca žiada Súd prvého stupňa, aby implicitne vyslovil, že sporná norma medzinárodného práva porušuje základné práva osoby chránené právnym poriadkom Spoločenstva.
- 217 Inštitúcie a Spojené kráľovstvo vyzývajú Súd prvého stupňa, aby v zásade odmietol právomoc vykonať takúto nepriamu kontrolu zákonnosti týchto rezolúcií, pretože predstavujú pravidlá medzinárodného práva, ktorými sú viazané členské štáty Spoločenstva, a teda zaväzujú tak Spoločenstvo, ako aj všetky jeho inštitúcie. Títo účastníci sa v podstate domnievajú, že kontrola Súdom prvého stupňa by sa mala obmedziť na jednej strane na preverenie, či boli dodržané pravidlá týkajúce sa formálnych náležitostí, konania a právomoci uplatniteľné v prejednávanej veci na inštitúcie Spoločenstva, a na druhej strane na preverenie primeranosti a proporcionality sporných opatrení Spoločenstva vo vzťahu k rezolúciám Bezpečnostnej rady, ktoré tieto opatrenia vykonávajú.
- 218 Treba uznať, že toto obmedzenie právomoci predstavuje priamy dôsledok zásad odvodených vyššie v rámci preskúmania skĺbenia medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s komunitárnym právnym poriadkom.
- 219 Ako už bolo uvedené, sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady boli prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN. V tomto kontexte stanovenie toho, čo predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, ako aj toho, ktoré opatrenia sú potrebné na ich zachovanie alebo obnovenie, patrí do výlučnej právomoci Bezpečnostnej rady, a teda vymyká sa ako celok právomoci vnútroštátnych alebo komunitárných orgánov a súdov, s jedinou výhradou spočívajúcou v prirodzenom práve na individuálnu alebo kolektívnu sebaobranu upravenom v článku 51 Charty OSN.
- 220 Ak Bezpečnostná rada prostredníctvom výboru pre sankcie konajúca na základe kapitoly VII Charty OSN rozhodne, že finančné prostriedky niektorých osôb a subjektov musia byť zmrazené, toto rozhodnutie je záväzné podľa článku 48 Charty pre všetkých členov OSN.
- 221 Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 193 až 204 vyššie nemôže byť vyhlásenie, že Súd prvého stupňa má právomoc incidenčne preskúmať zákonnosť takéhoto rozhodnutia z hľadiska miery ochrany základných práv poskytovanej právnym poriadkom Spoločenstva, odôvodnené ani na základe medzinárodného práva, ani na základe práva Spoločenstva.
- 222 Na jednej strane by táto právomoc bola nezlučiteľná so záväzkami členských štátov tak podľa Charty OSN a najmä podľa jej článkov 25, 48 a 103, ako aj podľa článku 27 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve.
- 223 Na druhej strane by táto právomoc bola v rozpore tak s ustanoveniami Zmluvy ES, osobitne s článkami 5 ES, 10 ES, 297 ES a 307 prvým odsekom ES, ako aj s ustanoveniami Zmluvy EÚ, osobitne s článkom 5 EÚ, podľa ktorého súd Spoločenstva vykoná svoje právomoci za podmienok a na účely stanovené v ustanoveniach Zmlúv ES a EÚ. Táto právomoc by navyše bola nezlučiteľná so zásadou, podľa ktorej právomoci Spoločenstva, a teda aj Súdu prvého stupňa sa musia vykonávať v súlade s medzinárodným právom (rozsudky Poulsen a Diva Navigation, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 9, a Racke, už citovaný v bode 158 vyššie, bod 45).
- 224 Je potrebné dodať, že vzhľadom najmä na článok 307 ES a článok 103 Charty OSN odvolávanie sa na porušenie buď základných práv chránených právnym poriadkom

Spoločenstva, alebo zásad vyplývajúcich z tohto právneho poriadku nemá vplyv ani na platnosť rezolúcií Bezpečnostnej rady, ani na ich účinky na území Spoločenstva (pozri analogicky rozsudky Súdneho dvora zo 17. decembra 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, Zb. s. 1125, bod 3; z 8. októbra 1986, Keller, 234/85, Zb. s. 2897, bod 7, a zo 17. októbra 1989, Dow Chemical Ibérica a i./Komisia, 97/87 až 99/87, Zb. s. 3165, bod 38).

- 225 Treba teda uviesť, že sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady v zásade nepodliehajú súdnej kontrole Súdom prvého stupňa a že tento Súd nemôže, ani incidenčným spôsobom, spochybniť ich zákonnosť vzhľadom na právo Spoločenstva. Naopak, Súd prvého stupňa musí v maximálnej možnej miere vykladať a uplatňovať toto právo spôsobom zlučiteľným s povinnosťami členských štátov podľa Charty OSN.
- 226 Súd prvého stupňa však má právomoc incidenčným spôsobom preskúmať zákonnosť sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady vo vzťahu k *ius cogens*, ktoré sa chápe ako medzinárodný verejný poriadok platný pre všetky subjekty medzinárodného práva vrátane orgánov OSN a od ktorého sa nemožno odchyliť.
- 227 V tejto súvislosti treba poznamenať, že Viedenský dohovor o zmluvnom práve, ktorý kodifikuje medzinárodné obyčajové právo (a ktorého článok 5 stanovuje, že sa tento dohovor „vzťahuje na každú zmluvu, ktorá je zakladajúcou listinou medzinárodnej organizácie, a na každú zmluvu prijatú v medzinárodnej organizácii“), stanovuje v článku 53 nulitu zmlúv, ktoré sú v rozpore s imperatívnou normou všeobecného medzinárodného práva (*ius cogens*), definovanou ako „norma prijatá a uznaná medzinárodným spoločenstvom štátov ako celkom za normu, od ktorej nie je dovolené odchyliť sa a ktorá sa môže zmeniť iba novou normou všeobecného medzinárodného práva rovnakej povahy“. Podobne článok 64 Viedenského dohovoru stanovuje, že „ak vznikne nová imperatívna norma všeobecného medzinárodného práva, každá zmluva, ktorá je v rozpore s touto normou, sa stane neplatnou a zanikne“.
- 228 Koniec koncov aj samotná Charta OSN predpokladá existenciu imperatívnych noriem medzinárodného práva a najmä ochranu základných práv človeka. V preambule Charty ľud Spojených národov vyhlásil, že je odhodlaný „vyhlásiť [... svoju] vieru v základné práva, v dôstojnosť a hodnotu ľudskej osobnosti“. Okrem toho z kapitoly I Charty nazvanej „Ciele a zásady“ vyplýva, že cieľom OSN je okrem iného posilniť dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd.
- 229 Tieto zásady sú záväzné tak pre členov OSN, ako aj pre orgány OSN. Podľa článku 24 ods. 2 Charty OSN Bezpečnostná rada pri plnení úloh vyplývajúcich z jej hlavnej zodpovednosti za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti koná „v súlade s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov“. Právomoc ukladať sankcie, ktorú má Bezpečnostná rada pri výkone tejto zodpovednosti, sa teda musí použiť v súlade s medzinárodným právom a najmä s cieľmi a zásadami OSN.
- 230 Z medzinárodného práva teda možno vyvodiť, že existuje určité obmedzenie pre záväzný charakter rezolúcií Bezpečnostnej rady: musia byť v súlade so základnými kategorickými ustanoveniami *ius cogens*. Ak by to tak nebolo, akokoľvek sa to zdá nepravdepodobné, neboli by nimi viazané ani členské štáty OSN a teda ani Spoločenstvo.
- 231 Incidenčná súdna kontrola vykonávaná Súdom prvého stupňa v rámci žaloby o neplatnosť proti aktu Spoločenstva prijatému bez uplatnenia akejkoľvek voľnej úvahy so zámerom vykonať rezolúciu Bezpečnostnej rady môže byť výnimočne rozšírená na preskúmanie, či boli dodržané imperatívne pravidlá medzinárodného práva patriace do *ius cogens* a najmä imperatívne normy vzťahujúce sa na všeobecnú ochranu ľudských práv, od ktorých sa

nemôžu odchyliť ani členské štáty, ani orgány OSN, pretože predstavujú „nedotknuteľné zásady medzinárodného obyčajového práva“ (poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z 8. júla 1996, Zákonnosť hrozby alebo použitia nukleárných zbraní, Zb. 1996, s. 226, bod 79, pozri tiež v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Bosphorus, už citovaným v bode 189 vyššie, bod 65).

232 Vo svetle týchto všeobecných úvah je potrebné preskúmať dôvody založené na porušení základných práv žalobcu.

O údajnom porušení základných práv žalobcu

233 Súd prvého stupňa sa rozhodol preskúmať najprv údajné porušenie základného práva žalobcu na ochranu vlastníckeho práva k majetku a zásady proporcionality, potom údajné porušenie práva byť vypočutý a na záver údajné porušenie práva na účinnú súdnu kontrolu.

– O údajnom porušení základného práva žalobcu na ochranu vlastníckeho práva k majetku a zásady proporcionality

234 Žalobca tvrdí, že bolo porušené jeho právo na ochranu vlastníckeho práva k majetku upravené v článku 1 dodatkového protokolu č. 1 k EDLP, ako aj zásada proporcionality, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva.

235 Keďže sa však údajné porušenia týkajú výlučne zmrazenia finančných prostriedkov žalobcu, o ktorom rozhodla Bezpečnostná rada prostredníctvom výboru pre sankcie a ktoré Spoločenstvo vykonalo napadnutým nariadením bez uplatnenia akejkol'vek voľnej úvahy, je potrebné tvrdenia žalobcu preskúmať iba s ohľadom na všeobecnú ochranu základných ľudských práv patriacich do *ius cogens* podľa vyššie špecifikovaných zásad.

236 Keďže rozsah a miera zmrazenia finančných prostriedkov žalobcu sa časom menili (pozri postupne článok 2 nariadenia č. 467/2001, článok 2 nariadenia č. 881/2002 v pôvodnom znení a článok 2a napadnutého nariadenia vložený článkom 1 nariadenia č. 561/2003), je potrebné okrem iného spresniť, že v rámci tejto žaloby o neplatnosť sa súdna kontrola vykonávaná Súdom prvého stupňa môže týkať iba právnej úpravy platnej v súčasnosti. V priebehu konania o návrhu na zrušenie súd Spoločenstva totiž bežne zohľadňuje skutočnosti, ktoré v priebehu konania ovplyvnia samotný predmet konania, napríklad zrušenie, predĺženie platnosti, nahradenie alebo zmena a doplnenie napadnutého aktu (pozri okrem rozsudkov Alpha Steel/Komisia, Fabrique de fer de Charleroi a Dillinger Hüttenwerke/Komisia a CCRE/Komisia, už citovaných v bode 53 vyššie, uznesenie Súdneho dvora z 8. marca 1993, Lezzi Pietro/Komisia, C-123/92, Zb. s. I-809, body 8 až 11). Na pojednávaní všetci účastníci konania vyslovili svoj súhlas s týmto bodom.

237 Je teda potrebné posúdiť, či zmrazenie finančných prostriedkov stanovené napadnutým nariadením, zmeneným a doplneným nariadením č. 561/2003, a nepriamo rezolúciami Bezpečnostnej rady, ktoré sú vykonané týmito nariadeniami, porušuje základné práva žalobcu.

238 Súd prvého stupňa sa domnieva, že s ohľadom na všeobecnú ochranu základných ľudských práv patriacich do *ius cogens* to tak nie je.

239 V tejto súvislosti je na úvod potrebné zdôrazniť, že napadnuté nariadenie, zmenené a doplnené nariadením č. 561/2003, prijaté po vydaní rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1452 (2002), stanovuje okrem iných odchýlok a výnimiek, že na žiadosť zainteresovaných a, ak výbor pre sankcie výslovne nevyjadrí svoj nesúhlas, príslušné vnútroštátne orgány vyhlásia, že sa zmrazenie finančných prostriedkov neuplatní na finančné prostriedky

nevyhnutné na krytie základných výdavkov, akými sú výdavky na stravu, bývanie, zdravotnú starostlivosť, dane a verejné služby (pozri bod 36 vyššie). Navyše finančné prostriedky potrebné na iné „mimoriadne výdavky“ môžu byť uvoľnené na základe výslovného súhlasu výboru pre sankcie.

- 240 Výslovné možnosti odchýlok a výnimiek zo zmrazenia finančných prostriedkov osôb zapísaných na zozname výboru pre sankcie jasne poukazujú na to, že nie je ani cieľom, ani dôsledkom tohto opatrenia, aby sa s týmito osobami zaobchádzalo neľudsky alebo ponižujúco.
- 241 Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že článok 17 ods. 1 Všeobecnej deklarácie ľudských práv prijatej Valným zhromaždením OSN 10. decembra 1948 stanovuje, že „každý má právo vlastniť majetok tak sám, ako aj spolu s inými“, článok 17 ods. 2 tejto Všeobecnej deklarácie spresňuje, že „nikoho neslobodno svojvoľne zbaviť jeho majetku“.
- 242 Ak sa aj má ochrana vlastníckeho práva k majetku považovať za imperatívnu normu všeobecného medzinárodného práva, iba svojvoľné zbavenie tohto práva možno chápať ako porušenie *ius cogens*.
- 243 Treba však uviesť, že žalobca nebol svojvoľne zbavený tohto práva.
- 244 Po prvé, zmrazenie finančných prostriedkov je jedným z aspektov sankcií, ktoré prijala Bezpečnostná rada proti Usámovi bin Ládinovi, sieti Al-Káida, ako aj Talibanu a iným spojeným osobám, skupinám, podnikom a subjektom.
- 245 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť dôležitosť boja proti medzinárodnému terorizmu a legitimitu ochrany OSN proti činnostiam teroristických organizácií.
- 246 V preambule rezolúcie č. 1390 (2002) Bezpečnostná rada okrem iného kategoricky odsúdila teroristický útok z 11. septembra 2001 a vyhlásila, že je odhodlaná zabrániť ďalším takýmto činom, poznamenala, že Usáma bin Ládin a sieť Al-Káida naďalej pokračujú v činnostiach podporujúcich medzinárodný terorizmus, odsúdila sieť Al-Káida a spojené teroristické skupiny za početné zločinecké teroristické činy, ktoré spáchali a ktorých cieľom bolo zabitie množstva nevinných obyvateľov a zničenie majetku, a opätovne potvrdila, že činy medzinárodného terorizmu predstavujú hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť.
- 247 So zreteľom na tieto okolnosti cieľ sledovaný sankciami má osobitný význam spočívajúci podľa rezolúcie Bezpečnostnej rady č. 1373 (2001) z 28. septembra 2001, na ktorú odkazuje odôvodnenie č. 3 napadnutého nariadenia, v boji všetkými prostriedkami v súlade s Chartou OSN proti hrozbám pre medzinárodný mier a bezpečnosť, ktoré vyplývajú z teroristických činov. Sporné opatrenia teda sledujú cieľ predstavujúci základný verejný záujem medzinárodného spoločenstva.
- 248 Po druhé, zmrazenie finančných prostriedkov je zabezpečovacím opatrením, ktoré na rozdiel od zhabania neporušuje samotnú podstatu vlastníckeho práva zainteresovaných k ich finančnému majetku, ale iba slobodu jeho použitia.
- 249 Po tretie, sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady stanovujú postup periodického preskúmania všeobecného systému sankcií (pozri body 16, 25 a 33 vyššie a bod 266 nižšie).
- 250 Po štvrté, ako je uvedené nižšie, sporná právna úprava upravuje konanie, ktoré umožňuje zainteresovaným predložiť ich prípad prostredníctvom členského štátu, ktorého sú občanmi alebo v ktorom majú trvalé bydlisko, kedykoľvek výboru pre sankcie na opätovné preskúmanie.

- 251 Vzhľadom na tieto okolnosti zmrazenie finančných prostriedkov fyzických a právnických osôb podozrivých na základe informácií poskytnutých členskými štátmi OSN a preverených Bezpečnostnou radou zo spojenia s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Káida a Talibanom a z účasti na financovaní, plánovaní, príprave alebo uskutočnení teroristických činov nemožno považovať za svojvoľné, neprimerané alebo disproportcionálne porušenie základných práv zainteresovaných.
- 252 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcu založené na údajnom porušení práva na ochranu vlastníckeho práva k majetku a všeobecnej zásady proporcionality musia byť zamietnuté.
- O údajnom porušení práva byť vypočutý
- 253 Žalobca síce uznáva, že pôvodné opatrenie o zmrazení jeho finančných prostriedkov nemalo byť oznámené pred jeho uskutočnením, no napriek tomu vyčíta Rade, že mu nedala žiadnu možnosť byť vypočutý v súvislosti so skutkami, okolnosťami a dôkazmi pripustenými proti nemu (pozri body 141 až 143 vyššie). Zdá sa, že žalobca okrem toho tvrdí, že ani samotné sporné rozhodnutia Bezpečnostnej rady nerešpektujú právo na obhajobu (pozri bod 150 vyššie).
- 254 V tejto súvislosti je potrebné rozlišovať medzi údajným právom žalobcu byť vypočutý Radou v súvislosti s prijatím napadnutého nariadenia a jeho údajným právom byť vypočutý výborom pre sankcie v súvislosti s jeho zapísaním na zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky majú byť zmrazené podľa sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady.
- 255 Po prvé, čo sa týka údajného práva žalobcu byť vypočutý Radou v súvislosti s prijatím napadnutého nariadenia, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry právo na obhajobu v konaní, ktoré bolo začaté proti osobe a ktoré môže viesť k prijatiu pre ňu nepriaznivého rozhodnutia, predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva a musí byť zabezpečené, aj keď neexistuje právna úprava týkajúca sa tohto konania. Táto zásada požaduje, aby každá osoba, ktorej môže byť uložená sankcia, mala možnosť užitočne vyjadriť svoje stanovisko k dôkazom pripusteným proti nej, na základe ktorých má byť uložená sankcia (rozsudky Súdneho dvora z 29. júna 1994, Fiskano/Komisia, C-135/92, Zb. s. I-2885, body 39 a 40; z 24. októbra 1996, Komisia/Lisrestal a i., C-32/95 P, Zb. s. I-5373, bod 21, a z 21. septembra 2000, Mediocurso/Komisia, C-462/98 P, Zb. s. I-7183, bod 36).
- 256 Napriek tomu Rada a Komisia správne zdôrazňujú, že táto judikatúra sa rozvinula v oblastiach, akými je právo hospodárskej súťaže, boj proti doppingu a štátna pomoc, ale aj disciplinárne právo alebo zníženie finančnej pomoci, v ktorých inštitúcie Spoločenstva majú širokú právomoc prešetrenia a určenia spôsobu vybavenia, ako aj širokú diskrečnú právomoc voľnej úvahy.
- 257 V skutočnosti podľa judikatúry dodržiavanie záruk poskytnutých právnym poriadkom Spoločenstva a najmä práva zainteresovaného vyjadriť svoje stanovisko je úzko späté s vykonávaním právomoci voľnej úvahy orgánom, ktorý je autorom sporného aktu (rozsudok Súdneho dvora z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, Zb. s. I-5469, bod 14).
- 258 V prejednávanej veci však, ako to vyplýva z úvodných pripomienok týkajúcich sa sklbenia medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s komunitárnym právnym poriadkom uvedených vyššie, inštitúcie Spoločenstva boli povinné prebrať do komunitárneho právneho poriadku rezolúcie Bezpečnostnej rady a rozhodnutia výboru pre sankcie, ktoré v žiadnom prípade neoprávňovali v štádiu konkrétneho uskutočňovania na to, aby stanovili na úrovni Spoločenstva určitý postup preskúmania alebo opätovného preskúmania jednotlivých

prípadoch, keďže tak podstata sporných opatrení, ako aj postup preskúmania (pozri bod 262 a nasl. nižšie) patrili úplne do pôsobnosti Bezpečnostnej rady a výboru pre sankcie. Inštitúcie Spoločenstva teda nemali žiadnu právomoc prešetrenia, žiadnu možnosť preveriť skutočnosti pripustené Bezpečnostnou radou a výborom pre sankcie, žiadnu voľnú úvahu vo vzťahu k týmto skutočnostiam a žiadnu slobodu voľnej úvahy vo vzťahu k účelnosti prijatia sankcie proti žalobcovi. Zásada práva Spoločenstva týkajúca sa práva byť vypočutý sa nemôže uplatniť za týchto okolností, keď by vypočutie zainteresovaného v žiadnom prípade nemohlo viesť k tomu, aby inštitúcia zmenila svoje stanovisko.

- 259 Z uvedeného vyplýva, že Rada pri prijímaní a vykonávaní napadnutého nariadenia nebola povinná vypočúť žalobcu v súvislosti s uvedením jeho mena na zozname fyzických a právnických osôb, proti ktorým sú namierené sankcie.
- 260 Preto tvrdenia žalobcu založené na údajnom porušení jeho práva byť vypočutý Radou v súvislosti s prijatím napadnutého nariadenia musia byť zamietnuté.
- 261 Po druhé, čo sa týka údajného práva žalobcu byť vypočutý výborom pre sankcie v súvislosti s jeho zapísaním na zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky majú byť zmrazené podľa sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady, treba skonštatovať, že tieto rezolúcie takéto právo neupravujú.
- 262 Je však potrebné zdôrazniť, že aj keď neupravujú právo na osobné vypočutie, sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady a za sebou nasledujúce nariadenia, ktoré ich vykonali v Spoločenstve, zriadili postup preskúmania jednotlivých prípadov tak, že stanovili, že zainteresovaní sa môžu obrátiť na výbor pre sankcie prostredníctvom svojich vnútroštátnych orgánov, aby dosiahli odstránenie svojho mena zo zoznamu osôb, proti ktorým sú sankcie namierené, alebo aby bolo vylúčené zmrazenie ich finančných prostriedkov (pozri najmä body 20, 32 a 34 až 36 vyššie).
- 263 Výbor pre sankcie je subsidiárnym orgánom Bezpečnostnej rady zloženým zo zástupcov štátov, ktoré sú členmi Bezpečnostnej rady. Stal sa dôležitým stálym orgánom zodpovedným za každodenný dohľad nad uplatňovaním sankcií a môže dosiahnuť, aby medzinárodné spoločenstvo jednotne vykladalo a uplatňovalo rezolúcie (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, o ktorej sa rozhodlo rozsudkom Bosphorus, už citovaným v bode 189 vyššie, bod 46).
- 264 Osobitne vo vzťahu k žiadosti o opätovné preskúmanie jednotlivého prípadu so zámerom dosiahnuť odstránenie mena zainteresovaného zo zoznamu osôb, proti ktorým sú namierené sankcie, „smernice upravujúce činnosť [výboru pre sankcie]“ prijaté výborom 7. novembra 2002 a zmenené a doplnené 10. apríla 2003 (pozri bod 50 vyššie) stanovujú v bode 7 toto:
- „a) Bez toho, aby tým boli dotknuté konania, ktoré sú v platnosti, žiadateľ [osoba(y), skupiny, podniky a/alebo subjekty uvedené na súhrnom zozname výboru] môže podať vláde krajiny, v ktorej má trvalé bydlisko a/alebo ktorej je štátnym príslušníkom, žiadosť o opätovné preskúmanie jeho prípadu. V žiadosti musí odôvodniť svoj návrh na odstránenie svojho mena zo zoznamu, poskytnúť relevantné informácie a požiadať vládu o podporu tejto žiadosti.
- b) Vláda, ktorej je žiadosť adresovaná („požiadaná vláda“) musí preskúmať všetky relevantné informácie a spojiť sa na bilaterálnej úrovni s vládou(ami), ktorá(é) navrhla (i) zápis na zoznam [„oznamujúca(e) vláda(y)“] preto, aby požiadala o doplňujúce informácie a viesť konzultácie týkajúce sa žiadosti o odstránenie zo zoznamu.

- c) Vláda(y), ktoré pôvodne žiadala(i) zapísanie mena na zoznam môže(u) tiež požiadať krajinu bydliska alebo štátnej príslušnosti žalobcu o doplňujúce informácie. V priebehu bilaterálnych konzultácií sa môžu v prípade potreby požiadaná vláda a oznamujúca(e) vláda(y) poradiť s predsedom výboru.
- d) Ak po preskúmaní doplňujúcich informácií požiadaná vláda chce vyhovieť žiadosti o odstránenie mena zo zoznamu, musí sa snažiť presvedčiť oznamujúcu(e) vládu(y), aby spoločne alebo jednotlivo predložili výboru žiadosť o odstránenie mena zo zoznamu. Požiadaná vláda môže podať výboru žiadosť o odstránenie mena zo zoznamu bez sprievodnej žiadosti oznamujúcej(ich) vlády(), ak mlčky vyjadrila(i) svoj súhlas.
- e) Výbor rozhoduje dohodou. Ak sa výbor ohľadne určitej otázky nedohodne, predseda začne doplňujúce konzultácie, ktoré by mohli uľahčiť dohodu. Ak po týchto konzultáciách nedôjde k dohode, otázku možno predložiť Bezpečnostnej rade. Vzhľadom na špecifický charakter informácií, môže predseda podporovať bilaterálne výmeny medzi zainteresovanými členskými štátmi tak, aby sa otázka objasnila pred prijatím rozhodnutia.“

- 265 Súd prvého stupňa konštatuje, že prijatím týchto smerníc Bezpečnostná rada chcela v rámci možností zohľadniť základné práva osôb zapísaných na zozname výboru pre sankcie a najmä ich právo na obhajobu.
- 266 Význam, ktorý Bezpečnostná rada pripisuje týmto právam, jasne vyplýva okrem iného z rezolúcie č. 1526 (2004) z 30. januára 2004, ktorej cieľom je jednak zdokonalenie uplatňovania opatrení uložených podľa článku 4 písm. b) rezolúcie č. 1267 (1999), odseku 8 písm. c) rezolúcie č. 1333 (2000) a odsekov 1 a 2 rezolúcie č. 1390 (2002) a jednak posilnenie právomocí výboru pre sankcie. Podľa odseku 18 rezolúcie č. 1526 (2004) Bezpečnostná rada „výrazne povzbudzuje všetky štáty, aby v rámci možností informovali fyzické a právnické osoby zapísané na zozname [výboru pre sankcie] o opatreniach prijatých [voči nim], o smerniciach [výboru pre sankcie] a o rezolúcii č. 1452 (2002)“. Podľa odseku 3 rezolúcie č. 1526 (2004) budú tieto opatrenia opätovne zdokonalené o 18 mesiacov alebo v prípade potreby aj skôr.
- 267 Je pravdou, že vyššie uvedené konanie nepriznáva priamo samotným zainteresovaným právo byť vypočutí výborom pre sankcie, ktorý je jediným orgánom príslušným vysloviť sa na žiadosť štátu k opätovnému preskúmaniu ich prípadu. Znamená to teda, že v podstatnej miere závisia od diplomatickej ochrany, ktorú štát priznáva svojim štátnym príslušníkom.
- 268 Takéto obmedzenie práva byť priamo a osobne vypočutý príslušným orgánom však nemožno chápať ako neprípustné so zreteľom na imperatívne normy týkajúce sa medzinárodného verejného poriadku. Naopak, vo vzťahu k spochybneniu opodstatnenosti rozhodnutí nariaďujúcich zmrazenie finančných prostriedkov fyzických alebo právnických osôb podozrivých z financovania medzinárodného terorizmu prijatých podľa kapitoly VII Charty OSN Bezpečnostnou radou prostredníctvom výboru pre sankcie na základe informácií poskytnutých štátmi a regionálnymi organizáciami, je prirodzené, že právo zainteresovaných byť vypočutí je upravené v rámci viacstupňového administratívneho konania, v rámci ktorého vnútroštátne orgány uvedené v prílohe II napadnutého nariadenia majú dôležitú úlohu.
- 269 Okrem iného, aj samotné právo Spoločenstva uznáva zákonnosť takejto procesnej úpravy v súvislosti s ekonomickými sankciami namierenými proti fyzickým a právnickým osobám (pozri analogicky uznesenie predsedu druhej komory Súdu prvého stupňa z 2. augusta 2000, „Invest“ Import und Export a Invest Commerce/Komisija, T-189/00 R, Zb. s. II-2993).

- 270 Je potrebné dodať, ako správne zdôraznilo Spojené kráľovstvo na pojednávaní, že zainteresovaní majú možnosť podať návrh na začatie konania na príslušný súdny orgán podľa vnútroštátneho práva, resp. priamo podľa napadnutého nariadenia, ako aj podľa príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady, ktoré vykonáva, proti prípadnému svojvoľnému odmietnutiu príslušného vnútroštátneho orgánu predložiť ich prípad výboru pre sankcie na opätovné preskúmanie (pozri analogicky uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 15. mája 2003, Sison/Rada, T-47/03 R, Zb. s. II-2047, bod 39).
- 271 V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že žalobca sa obrátil listom svojich advokátov z 1. marca 2002 na stáleho zástupcu Saudskoarabského kráľovstva pri OSN na účely obrany svojich práv pred výborom pre sankcie. Podľa doplňujúcich vysvetlení poskytnutých na pojednávaní žalobca nikdy nedostal odpoveď na tento list.
- 272 Tieto okolnosti však nemajú súvis so Spoločenstvom, a teda nepatria do rámca tohto konania, ktorého jediným cieľom je preskúmanie zákonnosti napadnutého nariadenia.
- 273 V každom prípade je zjavné, že žalobcova možnosť užitočne vyjadriť sa k reálnosti a relevantnosti skutkov a okolností, na základe ktorých boli zmrazené jeho finančné prostriedky, ako aj k dôkazom pripusteným proti nemu, je kategoricky vylúčená. Tieto skutočnosti a dôkazy, keďže sú považované štátom, ktorý ich poskytol výboru pre sankcie, za dôverné alebo tajné, mu očividne nebudú oznámené, rovnako ako nie sú oznámené ani členským štátom OSN, ktoré sú adresátmi sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady.
- 274 Za okolností, akými sú okolnosti prejednávanej veci, keď sa namieta zabezpečovacie opatrenie obmedzujúce nakladanie s majetkom žalobcu, Súd prvého stupňa sa však domnieva, že ochrana základných práv zainteresovaného nevyžaduje, aby mu boli oznámené skutočnosti a dôkazy pripustené proti nemu, ak Bezpečnostná rada alebo výbor pre sankcie usudzujú, že tomu bránia dôvody vzťahujúce sa na bezpečnosť medzinárodného spoločenstva.
- 275 Z uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcu založené na údajnom porušení práva byť vypočutý výborom pre sankcie v súvislosti s jeho zapísaním na zoznam osôb, ktorých finančné prostriedky majú byť zmrazené podľa sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady, musia byť zamietnuté.
- 276 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcu založené na údajnom porušení práva byť vypočutý musia byť zamietnuté.
- O údajnom porušení práva na účinnú súdnu kontrolu
- 277 Preskúmanie tvrdení žalobcu súvisiacich s údajným porušením jeho práva na účinnú súdnu kontrolu musí zohľadňovať všeobecné úvahy, ktoré boli vyjadrené v rámci úvodného posúdenia rozsahu preskúmania zákonnosti, t. j. najmä s ohľadom na základné práva, pričom prináleží Súdu prvého stupňa, aby vykonal takéto preskúmanie vo vzťahu k aktom Spoločenstva vykonávaným rezolúcie Bezpečnostnej rady prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN.
- 278 V prejednávanej veci žalobca mohol podať túto žalobu o neplatnosť podľa článku 230 ES.
- 279 V rámci konania o tejto žalobe Súd prvého stupňa úplne preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia tak, že preskúmal dodržiavanie inštitúciami Spoločenstva pravidiel vzťahujúcich sa na právomoc, ako aj na vonkajšiu zákonnosť a splnenie podstatných formálnych náležitostí, ktorým podlieha ich činnosť.

- 280 Súd prvého stupňa preskúmal zákonnosť napadnutého nariadenia tiež so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady, ktoré má toto nariadenie vykonať najmä z hľadiska jeho formálnej a hmotnej primeranosti, vnútornej koherentnosti a proporcionality nariadenia voči rezolúciám.
- 281 Súd prvého stupňa pri rozhodovaní na základe tejto kontroly konštatuje, že nie je spochybnené, že žalobca je jednou z fyzických osôb zapísaných 19. októbra 2001 na zoznam výboru pre sankcie (pozri bod 23 vyššie).
- 282 Navyše, v rámci konania o tejto žalobe o neplatnosť Súd prvého stupňa uznal svoju právomoc preskúmať zákonnosť napadnutého nariadenia a nepriamo aj zákonnosť sporných rezolúcií Bezpečnostnej rady so zreteľom na normy vyššej právnej sily medzinárodného práva patriace do *ius cogens*, predovšetkým imperatívne normy vzťahujúce sa na všeobecnú ochranu ľudských práv.
- 283 Naproti tomu, ako je uvedené v bode 225 vyššie, Súdu prvého stupňa neprináleží nepriamo kontrolovať, či samotné sporné rezolúcie Bezpečnostnej rady sú v súlade so základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva.
- 284 Súdu prvého stupňa rovnako neprináleží ani preveriť, či nedošlo k omylu v posúdení skutočností a dôkazov, ktoré Bezpečnostná rada pripustila na podporu opatrení, ktoré prijala, a ani s výhradou rámca vymedzeného v bode 282 vyššie nepriamo preskúmať účelnosť a proporcionality týchto opatrení. Takéto preskúmanie by sa nemohlo vykonať bez toho, aby sa nedotklo výsad Bezpečnostnej rady podľa kapitoly VII Charty OSN v oblasti stanovovania po prvé, čo predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, a po druhé, aké opatrenia sú primerané na obranu alebo nápravu. Napokon otázka, či osoba alebo organizácia predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, rovnako ako otázka, aké opatrenia majú byť prijaté voči zainteresovaným so zámerom ochromiť túto hrozbu, si vyžadujú politické posúdenie a subjektívne hodnotenie, ktoré patria výlučne do právomoci orgánu, ktorému medzinárodné spoločenstvo zverilo hlavnú zodpovednosť za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.
- 285 Treba teda skonštatovať, že v rozsahu, ktorý je uvedený v bode 284 vyššie, žalobca nemá žiadnu možnosť podať návrh na začatie súdneho konania, keďže Bezpečnostná rada nepovažovala za účelné zriadiť samostatný medzinárodný súdny orgán poverený rozhodovaním o skutkových a právnych okolnostiach konaní začatých proti individuálnym rozhodnutiam prijatým výborom pre sankcie.
- 286 Treba však tiež uznať, že takáto medzera v súdnej ochrane žalobcu vo svojej podstate nie je v rozpore s *ius cogens*.
- 287 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že právo na účinnú súdnu ochranu, ktorého podstata je zakotvená v článku 8 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ako aj v článku 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach prijatého Valným zhromaždením OSN 16. decembra 1966, nie je absolútnym právom. Na jednej strane z tohto práva môžu existovať výnimky v prípade mimoriadnej situácie ohrozujúcej život národa, ako to upravuje článok 4 ods. 1 uvedeného paktu. Na druhej strane, aj mimo rámca týchto mimoriadnych okolností s týmto právom súvisia určité obmedzenia, akými sú obmedzenia vo všeobecnosti pripúšťané spoločenstvom národov, pretože patria do oblasti imunity štátov (pozri v tejto súvislosti ESLP, rozsudky Prince Hans-Adam II de Liechtenstein v. Nemecko z 12. júla 2001, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 2001-VIII, body 52, 55, 59 a 68, a McElhinney v. Írsko z 21. novembra 2001, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 2001-XI, najmä body 34 až 37) a medzinárodných organizácií (pozri v tejto súvislosti ESLP, rozsudok

Waite a Kennedy v. Nemecko z 18. februára 1999, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 1999-I, body 63 a 68 až 73).

- 288 V prejednávanej veci sa Súd prvého stupňa domnieva, že obmedzenie práva žalobcu na účinnú súdnu ochranu vyplývajúce zo súdnej imunity, ktorú v zásade majú vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov OSN rezolúcie Bezpečnostnej rady prijaté podľa kapitoly VII Charty OSN v súlade s relevantnými zásadami medzinárodného práva (najmä články 25 a 103 Charty), je obsiahnuté v tomto práve, ako ho zaručuje *ius cogens*.
- 289 Takéto obmedzenie je odôvodnené tak povahou rezolúcií, ktoré Bezpečnostná rada prijíma podľa kapitoly VII Charty OSN, ako aj sledovaným legitímnym cieľom. Za okolností prejednávanej veci záujem žalobcu spočívajúci v tom, aby jeho prípad preskúmal súdny orgán, nepostačuje na to, aby prevážil nad všeobecným základným záujmom zachovať medzinárodný mier a bezpečnosť ohrozované hrozbou jasne identifikovanou Bezpečnostnou radou v súlade s ustanoveniami Charty OSN. V tejto súvislosti je potrebné priznať osobitný význam okolnosti, že postupne prijaté rezolúcie Bezpečnostnej rady nestanovili opatrenia, ktorých dĺžka trvania bola neobmedzená alebo neurčitá, ale vždy stanovovali postup opätovného preskúmania účelnosti zachovania týchto opatrení po uplynutí 12-mesačnej alebo nanajvýš 18-mesačnej doby (pozri body 16, 25, 33 a 266 vyššie).
- 290 Na záver sa Súd prvého stupňa domnieva, že keďže neexistuje medzinárodný súdny orgán príslušný pre kontrolu zákonnosti aktov Bezpečnostnej rady, zriadenie orgánu, akým je výbor pre sankcie, a možnosť upravená v aktoch obrátiť sa kedykoľvek na výbor so zámerom dosiahnuť opätovné preskúmanie jednotlivého prípadu pomocou formalizovaného postupu, na ktorom sa musí zúčastniť tak „požiadaná vláda“, ako aj „oznamujúca vláda“ (pozri body 263 a 264 vyššie), predstavujú ďalší rozumný spôsob ako primerane chrániť základné práva žalobcu uznané *ius cogens*.
- 291 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalobcu založené na údajnom porušení jeho práva na účinnú súdnu kontrolu musia byť zamietnuté.
- 292 Keďže nemožno prijať žiaden z dôvodov alebo tvrdení uvádzaných žalobcom, žaloba musí byť zamietnutá.

O trovách

- 293 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku je účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania, znášajú svoje trovy konania. Podľa článku 87 ods. 6 ak Súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil, rozhodne o náhrade trov konania podľa voľnej úvahy.
- 294 So zreteľom na okolnosti prejednávanej veci a na návrhy účastníkov konania, tieto ustanovenia sa spravodlivo uplatnia rozhodnutím, že žalobca znáša vlastné trovy konania a nahradí trovy konania Rady, ako aj Komisie do 1. júla 2002. Spojené kráľovstvo a Komisia od 1. júla 2002 znášajú vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Konanie o návrhu na čiastočné zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 467/2001 zo 6. marca 2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane a ktoré zrušuje nariadenie (ES) č. 337/2000, a nariadenia Komisie č. 2062/2001 z 19. októbra 2001, ktorým sa tretíkrát mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 467/2001, sa zastavuje.**
- 2. Žaloba sa zamieta v časti, v ktorej smeruje proti nariadeniu Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie č. 467/2001.**
- 3. Žalobca znáša vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania Rady, ako aj Komisie do 1. júla 2002.**
- 4. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska a Komisia od 1. júla 2002 znášajú vlastné trovy konania.**

Forwood

Pirrung

Mengozzi

Meij

Vilaras

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 21. septembra 2005.

Tajomník

Predseda komory

H. Jung

J. Pirrung

Obsah

Právny rámec

Okolnosti predchádzajúce sporu

Konanie a návrhy účastníkov konania

O procesných dôsledkoch vyplývajúcich z prijatia napadnutého nariadenia

O podstate sporu

1. Úvodné poznámky

2. O dôvode založenom na nedostatku právomoci Rady prijať napadnuté nariadenie

Otázky Súdu prvého stupňa a odpovede účastníkov konania

Posúdenie Súdom prvého stupňa

3. O troch žalobných dôvodoch založených na porušení základných práv žalobcu

Tvrdenia účastníkov konania

Posúdenie Súdom prvého stupňa

Úvodné pripomienky

O skĺbení medzinárodného právneho poriadku zriadeného OSN s vnútroštátnym alebo komunitárnym právnym poriadkom

O rozsahu preskúmania zákonnosti, ktoré má vykonať Súd prvého stupňa

O údajnom porušení základných práv žalobcu

– O údajnom porušení základného práva žalobcu na ochranu vlastníckeho práva k majetku a zásady proporcionality

– O údajnom porušení práva byť vypočutý

– O údajnom porušení práva na účinnú súdnu kontrolu

O trovách